

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA-410.002.01.2015

P/15/078

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/078 – Reagowanie Policji na zgłoszenia obywateli
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach ¹
Kontrolerzy	Eugeniusz Rejman, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr 93177 z dnia 2 lutego 2015 r. Mariusz Klimontowicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93176 z dnia 2 lutego 2015 r.
	[Dowód: akta kontroli str.1-4]
Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Katowicach ² , ul. Lompy 19, 40-038 Katowice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Śląskim Wojewódzkim Komendantem Policji od dnia 24 maja 2013 r. do dnia 19 lutego 2015 r. był Pan Krzysztof Jarosz. Od dnia 19 lutego 2015 r. Śląskim Wojewódzkim Komendantem ³ Policji jest Pan Jarosław Szymczyk.
	[Dowód: akta kontroli str. 5-7]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Sposób organizacji systemu służb dyżurnych w podległych KWP jednostkach organizacyjnych był prawidłowy, uwzględniał specyfikę terenu działania tych jednostek, możliwości etatowe i faktyczne zatrudnienie na stanowiskach kierowania. Komenda Wojewódzka w świetle posiadanych możliwości i kompetencji zapewniła w okresie objętym kontrolą stan etatowy, ewidencyjny i faktyczny obsad służb dyżurnych w jednostkach organizacyjnych na terenie województwa śląskiego, który umożliwiał wykonywanie zadań związanych z reakcją na zgłoszenie.

Zmiany organizacyjne w jednostkach terenowych garnizonu śląskiego i związane z nimi zmniejszenie liczby etatów na Stanowiskach Kierowania⁴, nie miały w badanym okresie zauważalnego wpływu na funkcjonowanie służb dyżurnych oraz na miernik *czas reakcji na zgłoszenie*. KWP w okresie tym osiągała, tzw. progi satysfakcji dla tego miernika określone w Priorytetach Komendanta Głównego Policji na lata 2013 – 2015⁵.

Przyjęty system pracy służb dyżurnych zapewniał ciągłość kierowania na stanowiskach dyżurnych w jednostkach terenowych. NIK nie wnosi uwag do kwalifikacji osób pełniących służbę na SK KWP. Działalność dyżurnych w jednostkach podległych KWP była wspomagana funkcjonującymi obok siebie dwoma aplikacjami: Systemem Wspomagania Dowodzenia⁶ oraz Elektroniczną Książką Służby Dyżurnego⁷. Aplikacja SWD posiadała 9 podaplikacji (modułów) podczas gdy EKSD posiadała 43, z których 32 były wykorzystywane. EKSD w porównaniu do SWD nie posiadała: modułu mapowego do prezentacji patroli i zdarzeń na mapie, grafików służb funkcjonariuszy oraz nie współpracowała z systemami zewnętrznymi. Dyżurni na SK posiadali dostęp w formie

¹ Zwana dalej: NIK

² Zwana dalej KWP

³ Zwany dalej: Komendantem Wojewódzkim

⁴ Zwane dalej: SK.

⁵ Zwanych dalej: Priorytetami.

⁶ Zwanego dalej: SWD.

⁷ Zwanej dalej: EKSD. Aplikacja tworzona od 2006 r. w KWP w Katowicach.

elektronicznej do algorytmów postępowania w sytuacjach kryzysowych (zagrożenia), tj. plików tekstowych zawartych w EKSD oraz algorytmów zawartych w SWD. Komenda Wojewódzka w latach objętych kontrolą osiągała progi satysfakcji dla miernika *czas reakcji na zdarzenie* określonego w Priorytetach Komendy Głównej Policji na lata 2013 – 2015. Procedury planowania zasobów, doboru kandydatów do służby na SK w jednostkach organizacyjnych Policji województwa śląskiego, w ocenie NIK, umożliwiały wyłonienie kandydatów spełniających określone przez przepisy wymogi.

Wyposażenie służb dyżurnych oraz funkcjonariuszy jednostek terenowych w sprzęt było zróżnicowane pod względem ilościowym, technicznym i jakościowym. W zakresie łączności radiowej (analogowej) wyposażenie w sprzęt poszczególnych jednostek było dostosowane do wymagań technicznych związanych z prowadzeniem tej łączności. Liczba terminali mobilnych na stanie i będących w eksploatacji jednostek terenowych KWP istotnie odbiegała od ilości określonej w normach przysługującego wyposażenia.

Liczba, możliwości techniczne oraz sposób wykorzystania terminali mobilnych w służbie patrolowo-obchodowej nie pozwalały na pełne wykorzystanie funkcjonalności SWD. Stan wyposażenia jednostek terenowych KWP w pojazdy także nie odpowiadał *normom należności*, pomimo dokonanego w okresie objętym kontrolą doposażenia jednostek w pojazdy oraz zmiany sposobu obliczania parametrów uzasadniających wycofanie pojazdów z eksploatacji.

Komenda Wojewódzka występowała do Komendy Głównej Policji⁸ z propozycjami działań mających na celu usprawnienie przyjmowania i obsługi zgłoszeń, z których część uzyskała akceptację KGP.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- niezrealizowania w okresie objętym kontrolą drugiego priorytetu KGP, a mianowicie Optymalizacji zabezpieczenia prewencyjnego poprzez skierowanie większej liczby sił policyjnych do pełnienia służby o charakterze patrolowo-interwencyjnym i obchodowym. Ponadto KWP nie realizowała w pełni zapisów *Strategii działań pionu prewencji garnizonu śląskiego na lata 2014-2016* w części dotyczącej wyrównywania zdiagnozowanych dysproporcji w obciążeniach jednostek terenowych KWP (funkcjonariuszy) w zakresie reagowania na sytuacje wymagające interwencji Policji;
- nieaktualizowania przez KWP przepisów określających wymogi co do kandydatów do rezerwy kadrowej na SK;
- nie odpowiadającego tzw. normom należności stanu wyposażenia jednostek terenowych w terminale mobilne i pojazdy;
- niepełnej funkcjonalności SWD;
- niskiego wykorzystania terminali mobilnych w służbie patrolowej;
- naruszania postanowień Polityki Bezpieczeństwa Systemu Wspomagania Dowodzenia Jednostek Organizacyjnych Policji – Poziom Wysoki⁹ (2011 r.) oraz przepisów wykonawczych, polegającego na utracie przez niektórych funkcjonariuszy dostępu do systemów informatycznych Policji w wyniku upływu ważności certyfikatu i nieaktywności karty dostępowej. Szczególnie negatywnie ocenia NIK fakt opóźnionego podjęcia działań zapobiegawczych, pomimo posiadania przez Wydział Teleinformatyki KWP¹⁰ informacji w powyższy zakresie;
- niedostatecznie skutecznego nadzoru nad wykorzystaniem terminali mobilnych przez jednostki terenowe;
- występowania nieuzasadnionego w ocenie NIK, wyłączenia terminali z eksploatacji z powodu braku kart umożliwiających dostęp do urządzeń i aplikacji policyjnych. Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie długotrwałość wyłączenia z eksploatacji urządzeń mobilnych w związku z ich serwisowaniem w firmach zewnętrznych, które w skrajnych przypadkach trwało nawet do 579 dni;
- niewłaściwej organizacji pracy na SK KWP;

⁸ Zwana dalej: KGP.

⁹ Zwana dalej: Polityką Bezpieczeństwa SWD.

¹⁰ Zwany dalej: WT1.

- nieprawidłowego przyjmowania zgłoszeń przez niektórych operatorów SWD na SK KWP, a także zbyt późnego przekazywania w ramach SWD właściwym jednostkom Policji, otrzymanych i zarejestrowanych w tym systemie zgłoszeń.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1 Sposób organizacji systemu służb dyżurnych w podległych jednostkach organizacyjnych i nadzór nad nimi

Organizacja funkcjonowania stanowisk kierowania i służb dyżurnych. Zgodnie z *Regulaminem*¹¹ KWP w Katowicach, nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem służby dyżurnej w KWP, a także nadzór nad jej funkcjonowaniem na SK w nadzorowanych przez Komendanta Wojewódzkiego jednostkach organizacyjnych był przypisany do zadań Wydziału Sztab Policji KWP¹². Inne zagadnienia związane z funkcjonowaniem systemu służb dyżurnych oraz nadzorem nad nimi w jednostkach garnizonu były rozdzielone pomiędzy wydziały merytoryczne i wspomagające KWP, np. WTI, Wydział Kadr i Szkolenia, Wydział Prewencji i Wydział Transportu.

[Dowód: akt kontroli, str.15-52]

Na koniec 2013 r. w jednostkach Policji województwa śląskiego było 14 447 etatów, w tym 12 241 etatów policyjnych¹³. Zatrudnienie w tym okresie wyniosło 14 002 osoby, w tym 11 852 policjantów. Na koniec 2014 r. liczba etatów uległa zwiększeniu do 14 496, w tym etatów policyjnych do 12 441. Zatrudnienie w tym okresie wyniosło 14 187 osób, w tym 12 048 policjantów. Łączna liczba zdarzeń odnotowanych w SWD w województwie śląskim wyniosła w 2013 r. 696 657, a w 2014 r. 724 887.

[Dowód: akt kontroli, str.15-52,922-936]

W okresie objętym kontrolą na obszarze garnizonu śląskiego funkcjonowały 32 komendy miejskie/powiatowe¹⁴ Policji (19 KMP i 13 KPP)¹⁵.

Działało 95 komisariatów (94 komisariaty w KMP/KPP oraz 1 komisariat specjalistyczny – Komisariat Autostradowy Policji¹⁶) poza 2013 r., w którym funkcjonowało łącznie 96 komisariatów (95 komisariatów w KMP/KPP oraz KAP). W KWP w całym okresie objętym kontrolą funkcjonowało SK zorganizowane w Sztapie KWP. Stanowiska dyżurnych w KMP i KPP były usytuowane organizacyjnie przy Wydziałach Prewencji lub przy Wydziałach Sztab Policji.

[Dowód: akt kontroli, str. 16, 53-98]

Służby dyżurne w KWP i podległych jednostkach pełniły służbę w 12-godzinnym systemie pracy. Powyższy sposób organizacji pracy służb dyżurnych był dopuszczalny w świetle obowiązujących przepisów¹⁷. Organizacja pracy w takim systemie w ocenie Naczelnika Sztabu KWP podyktowana była *specyfiką zadań wykonywanych przez służbę dyżurną oraz ekonomią liczby funkcjonariuszy koniecznych do zapewnienia ciągłości służby [...]* i w jego ocenie wydawała się najbardziej optymalną.

[Dowód: akt kontroli, str. 103,484-485]

¹¹ W okresie objętym kontrolą obowiązywały w KWP w Katowicach dwa Regulaminy KWP, tj. regulamin z 18 lutego 2009 r. ze zm. oraz z 19 września 2013 r. ze zm.

¹² Zwanej dalej: Sztab KWP.

¹³ Różnicę stanowią wakaty.

¹⁴ Zwane dalej: KMP/KPP.

¹⁵ Ponadto w ww. okresie podlegały KWP jeden Oddział (OPP) oraz dwa Samodzielne Pododdziały Prewencji (SPPP) oraz Samodzielny Pododdział Antyterrorystyczny.

¹⁶ Zwany dalej: KAP.

¹⁷ § 4 ust 2 i 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 18 października 2001 r. w sprawie rozkładu czasu służby policjantów (Dz. U. z 2001 r. Nr 131, poz.1471 ze zm.), § 4 ust.1 pkt 1 zarządzenia Nr 1173 Komendanta Głównego Policji z 10 listopada 2004 r. w sprawie organizacji służby dyżurnej w jednostkach Policji (Dz. Urz. KGP 2013, poz.73) -zwane dalej zarządzeniem Nr 1173 KGP oraz decyzja Nr 544/13 z 9 października 2013 r. Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach w sprawie rozkładu czasu służby.

W okresie objętym badaniem w całym garnizonie uległa zmniejszeniu liczba etatów na stanowiskach związanych z wykonywaniem zadań dyżurnych.

Liczba etatów na stanowisku dowodzenia w KWP, KPP i KMP ¹⁸	Stan na koniec roku			
	2012	2013	2014	2015
Łącznie, w tym na stanowisku:	811	803	791	791
dyżurnego	572	571	567	567
zastępcy dyżurnego	212	207	198	198
pomocnika dyżurnego	27	25	26	26

W tym samym okresie występowała niepełna obsada (wakaty) na stanowiskach wykonujących zadania dyżurnych. Na koniec 2012 r. stan zatrudnienia na ww. stanowiskach w garnizonie (w tym KWP) wynosił łącznie 764 funkcjonariuszy (47 wakatów), na koniec 2013 r. 790 funkcjonariuszy (13 wakatów) oraz na koniec 2014 r. 781 funkcjonariuszy (10 wakatów).

[Dowód: akta kontroli, str. 54-97, 459-464, 491-493]

W okresie objętym kontrolą funkcje dyżurnych pełniło pięciu, a funkcje ich zastępców dwunastu funkcjonariuszy. Na koniec stycznia 2015 r. zatrudnionych było pięciu dyżurnych i dziesięciu zastępców dyżurnego. Dane zawarte w aktach osobowych wyżej wymienionych funkcjonariuszy wskazywały, że wszyscy spełniali wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie wymagań w zakresie wykształcenia, kwalifikacji i stażu służby, jakim powinni odpowiadać policjanci na stanowiskach komendantów Policji i innych stanowiskach służbowych oraz warunków ich mianowania na wyższe stanowiska służbowe.¹⁹ Wszyscy przed objęciem swoich stanowisk pełnili służbę dyżurnych w komisariatach, komendach miejskich lub powiatowych, bądź byli zastępcami dyżurnego w KWP. W stosunku do wszystkich przy naborze były oceniane ich umiejętności określone w *Karcie opisu stanowiska pracy*²⁰, takie jak np. komunikowanie się, rozwiązywanie problemów, szybkie działania, podejmowanie decyzji, kultura osobista, przestrzeganie przepisów, obsługa urzędów oraz policyjnych systemów informatycznych. Jeden z zastępców ukończył kurs języka angielskiego na poziomie podstawowym.

[Dowód: akta kontroli, str. 772-779]

Na podstawie decyzji Nr 314/07 Komendanta Wojewódzkiego z 20 lipca 2007 r. w sprawie określenia trybu powołania oraz wymaganych uprawnień rezerwy kadrowej na stanowiska kierowania jednostek Policji garnizonu śląskiego²¹, komendanci miejscy i powiatowi wytypowali kandydatów do rezerwy kadrowej. Na dzień 31 grudnia 2013 r. stan rezerwy kadrowej wynosił 333 policjantów, 341 policjantów na koniec 2014 r. oraz 336 na koniec stycznia 2015 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 112-113, 280, 284, 301-306]

Zmiany organizacyjne. Na zmniejszenie w okresie objętym kontrolą liczby etatów na SK jednostek organizacyjnych KWP, tj. dyżurnych i zastępców dyżurnego w garnizonie śląskim, miało wpływ zaakceptowanie przez Komendanta Wojewódzkiego 9 wniosków komendantów KMP i KPP²², w których wnosili o przeprowadzenie zmian organizacyjno-etatowych

¹⁸ KMP i KPP wraz z komisariatami (KP).

¹⁹ Dz. U. z 2007 r. nr 123, poz. 857 ze zm. –zwane dalej: rozporządzeniem w sprawie wymagań.

²⁰ Zwana dalej : Kartą opisu stanowiska.

²¹ AB-0241-238/376/07. Zarządzenie wydane na podstawie § 4 ust.2.pkt 2 zarządzenia Nr 1173 KGP.

²² Na podstawie § 26 ust.1 zarządzenia Nr 1041 KGP z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji. Badane zmiany organizacyjne dotyczyły: KMP w Gliwicach (2), KPP w Żywcu, KMP w Tychach, KMP w Dąbrowie Górniczej, KMP w Sosnowcu, KMP w Bytomiu, KMP w Katowicach, KPP w Myszkowie.

w podległych im jednostkach, skutkujących m.in. zmianami w etatywacji w Zespołach Dyżurnych. W wyniku dokonanych zmian, liczba etatów dyżurnych i zastępców dyżurnych uległa zmniejszeniu łącznie o 21 etatów (w 2013 r. o 11 etatów oraz w 2014 r. o 10 etatów)²³.

[Dowód: akta kontroli, str.114-198]

Algorytmy. Na komputerowych stanowiskach dostępowych znajdujących się SK KWP, były zainstalowane algorytmy, procedury działania, zalecenia i zasady działania, w formie plików tekstowych zamieszczonych w EKSD oraz były dostępne algorytmy zawarte w SWD.

Algorytmy ujęte w EKSD zostały wdrożone do użytku w garnizonie śląskim poleceniem Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego, przekazanym w piśmie z dnia 27 kwietnia 2010 r.²⁴ oraz zaktualizowane poleceniem zawartym w piśmie z dnia 28 czerwca 2012 r.²⁵

Pliki tekstowe algorytmów wyświetlały się na ekranie stacji roboczej podczas korzystania z EKSD. W systemie tym zamieszczono łącznie 43 algorytmy i 21 procedur określających sposób postępowania funkcjonariuszy, formułujące zalecenia oraz określające zasady działania. Algorytmy te stanowiły opis działań - krok po kroku - na poszczególnych szczeblach kierowania jednostek Policji w garnizonie śląskim. Zawierały dyrektywy ogólne dotyczące sposobu zbierania przez dyżurnego informacji dotyczących przebiegu i aktualnego stanu sytuacji kryzysowej oraz wyliczenie kolejnych działań związanych z reakcją na konkretną sytuację w podziale na poszczególne jednostki (szczeble) organizacyjne KWP. Pozostałe procedury miały różny przedmiot, charakter oraz sposób opisu działań.

Algorytmy zawarte w SWD miały formę elektronicznego katalogu czynności do wykonania, zawierającego opis czynności podjętych przez służbę dyżurną w ramach tzw. obsługi zdarzeń zgłoszonych i ujętych w ww. systemie. Algorytmy znajdowały się w podzakładce „Czynności z algorytmu”.

[Dowód: akta kontroli, str.201-207,740-744,754-756]

Wszystkie ww. algorytmy zawierały zapisy nakładające na dyżurnego obowiązek bieżącego dokumentowania w SWD wydanych i otrzymanych poleceń, podejmowanych decyzji oraz sposobu ich realizacji i przebiegu działań, a także dokonania wstępnej analizy i weryfikacji informacji.

[Dowód: akta kontroli, str. 201-205]

Średni czas reakcji na zdarzenia w województwie śląskim. Czas reakcji na zdarzenie²⁶-miernik nr 3 - został określony w Priorytetach Komendy Głównej Policji²⁷ na lata 2013 – 2015, tj. w Priorytecie I: *Doskonalenie obsługi obywatela poprzez szybką i skuteczną reakcję policji na zdarzenie*, zadaniu nr 2: *Optymalne wykorzystanie sił i środków będących w dyspozycji dyżurnego zapewniających prawidłową obsługę zdarzeń*. W 2013 r. dla garnizonu śląskiego oczekiwane progi satysfakcji w zakresie miernika *czasu reakcji na zdarzenie* określono w terenie miejskim na 13 min 21 s oraz w terenie wiejskim 16 min 28 s²⁸. W 2014 r. próg satysfakcji dla ww. miernika wynosił dla terenu miejskiego 10 min 20 s oraz 13 min 36 s dla terenu wiejskiego, natomiast uzyskane przez KWP wartości tego miernika wyniosły dla terenu miejskiego 9 min 42 s i 11 min 54 s dla terenu wiejskiego.

²³ Uzyskane w wyniku ww. zmian etaty zostały włączone do innych komórek organizacyjnych jednostek Policji, tj. 10 etatów zostało włączonych do Referatu Wywiadowczo-Interwencyjnego jednej z komend, 8 do Zespołów ds. Wykroczeń w Wydziałach Prewencji tych jednostek oraz włączeniu po 1 z 3 etatów uzyskanych z likwidacji stanowisk dyżurnych do: Wydziału Sztabu Policji, Wydziału Kryminalnego i Wydziału Ruchu Drogowego właściwych komend. Wnioski komendantów w sprawie zmian organizacyjnych, przed podjęciem decyzji przez Komendanta Wojewódzkiego, podlegały weryfikacji i opiniowaniu w Zespole Organizacji Policji Wydziału Kadry i Szkolenia KWP.

²⁴ L.dz.Im-ND-2/169/10.

²⁵ L.dz. Rd I 5320-13/3300/12.

²⁶ W mierniku brany był pod uwagę średni czas jaki upływał od momentu przyjęcia zgłoszenia o zdarzeniu, do chwili przybycia na miejsce policjantów i przekazania informacji dyspozytorowi o rozpoczęciu interwencji. W ramach wyliczania miernika nie uwzględniano się tzw. interwencji własnych Policji.

²⁷ Zwana dalej: KGP.

²⁸ Należy zauważyć, że w 2012 r. uzyskane w garnizonie śląskim *czasy reakcji na zdarzenia* wyniosły: w terenie miejskim 14 min 21 s, a w terenie wiejskim 17 min 28 s.

W styczniu 2015 r. uzyskane wartości miernika wyniosły 9 min 26 s w terenie miejskim oraz 11 min 32 s w terenie wiejskim.

[Dowód: akta kontroli, str. 780-812]

W sierpniu 2013 r. Sztab KWP przesłał do miejskich i powiatowych komendantów garnizonu śląskiego *Analizę dokumentowania zdarzeń w SWD pod kątem miernika czasu reakcji na zdarzenia za okres od 1 czerwca 2013 r. do 15 czerwca 2013 r.* podkreślając w piśmie przewodnim, że analiza dotyczy poruszanych wcześniej licznych przypadków niewłaściwego dokumentowania zdarzeń w SWD, takich jak:

- przedłużanie procesu rejestracji zgłoszenia – dyżurny utrzymuje otwartą formatkę wprowadzania zgłoszenia do momentu, aż przewidziany do obsługi patrol będzie mógł uzyskać *rozsądny czas reakcji*,
- generowanie zdarzeń o wyjątkowo krótkim czasie reakcji – zdarzenia takie nie wchodzi do miernika *czasu reakcji na zdarzenie*,
- generowanie zdarzeń bez obsługi (pomimo, że był zadysponowany patrol) – zdarzenia takie nie wchodzi do miernika *czasu reakcji na zdarzenie*.

[Dowód: akta kontroli, str. 813-818]

Liczba policjantów pełniących służbę patrolową i obchodową. Zatrudnienie i stan etatowy w służbach patrolowo–interwencyjnych i obchodowych w garnizonie śląskim w latach 2012-2014 (na koniec poszczególnych okresów) wynosił :

- w 2012 r.- 3 258 funkcjonariuszy, co stanowiło 89,4% stanu etatowego (3 645),

- w 2013 r.- 3 097 funkcjonariuszy, co stanowiło 90,8% stanu etatowego (3 410),

- w 2014 r.- 3 114 funkcjonariuszy, co stanowiło 90,9% stanu etatowego (3 424).

W garnizonie i podległych jednostkach organizacyjnych na koniec 2014 r. w stosunku do końca 2012 r. stan etatowy tych służb jak i faktyczne zatrudnienie zmniejszyło się odpowiednio o 6,1 % i 4,4 %. Na poziomie komend miejskich i powiatowych relacje te były odwrotne, stan etatowy wzrósł o 0,7 %, a zatrudnienia o 2,1 %, natomiast odmienne zjawisko odnotowano na poziomie komisariatów gdzie wystąpiło obniżenie, zarówno liczby etatów jaki i liczby faktycznie zatrudnionych. Stan etatowy zmniejszył się bowiem z 2 282 do 2 060 osób, tj. o 9,7 %, a faktyczne zatrudnienie z 2033 do 1863 osób, tj. o 8,4 %. Na 32 komendy miejskie i powiatowe (wraz z komisariatami), w 16 zatrudnienie wzrosło lub pozostawało na tym samym poziomie, natomiast w 16 komendach zmniejszyło się od 1,6 % w Cieszynie do 36,4 % w Piekarach Śląskich.

[Dowód: akta kontroli, str.819-825]

W sprawie przyczyn zmniejszenia na koniec 2014 r. w stosunku do 2012 r. liczby etatów oraz faktycznego zatrudnienia w służbach patrolowo-interwencyjnych i obchodowych garnizonu śląskiego, Naczelnik Wydziału Kadr i Szkolenia KWP wyjaśnił m.in., że zasadniczymi przyczynami były zmiany organizacyjne przeprowadzone w tym okresie w jednostkach garnizonu śląskiego, polegające na:

- utworzeniu przez Komendanta Głównego Policji z dniem 1 stycznia 2013 r. 57-etatowego KAP w Gliwicach²⁹, kosztem m.in. przesunięcia 39 etatów z komend miejskich i powiatowych³⁰,
- utworzeniu, za zgodą KGP, 33 etatowej komórki organizacyjnej o nazwie *Orkiestra Policyjna* w oparciu o 32 etaty wyłączone z KMP/KPP³¹,
- realizacji polecenia Komendanta Głównego Policji³², którym zobowiązał Komendanta Wojewódzkiego do osiągnięcia minimum 10% etatów policyjnych

²⁹ Zarządzenie KGP Nr 41/12 z dn. 17 grudnia 2012 r.

³⁰ Przykładowo: Komendant Wojewódzki z dniem 1 stycznia 2013 r. zmniejszył o 10 etatów stan osobowy komórek patrolowych w komisariatach w Częstochowie w celu utworzenia specjalistycznej jednostki która swoją właściwością terytorialną obejmowała odcinek autostrady znajdujący się w terytorialnym zasięgu działania KMP w Częstochowie Podobne działania podjęto w stosunku do innych jednostek Policji woj. śląskiego w zasięgu których znajdują się odcinki autostrady (KMP Zabrze, KPP Wodzisław Śl., KMP Jaworzno, KMP Chorzów, KPP Cieszyn itd.)

³¹ Zarządzenie KGP Nr 6/13 z 29 stycznia 2013 r.

³² W piśmie L.dz. ER-69/13 z dn. 24 kwietnia 2013 r.

- w komórkach ruchu drogowego w stosunku do całego stanu etatowego garnizonu³³,
- wystąpieniu konieczności utworzenia i wzmocnienia w podległych jednostkach nowych komórek ds. wykroczeń, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego. Etaty na ten cel były pozyskane ze służb kryminalnych i prewencyjnych³⁴.

[Dowód akta kontroli, str.826-829]

KWP nie realizowała wszystkich zadań związanych z *Optymalizacją zabezpieczenia prewencyjnego poprzez skierowanie większej liczby sił policyjnych do pełnienia służby o charakterze patrolowo-interwencyjnym i obchodowym* zapisanych w Priorytetach Komendanta Głównego Policji³⁵ oraz w *Strategii Wojewódzkiej Policji na lata 2013 – 2015*. Miernikiem realizacji omawianego zadania była liczba zrealizowanych ośmiogodzinnych służb rejestrowanych w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji³⁶. Wielkość tego miernika dla garnizonu śląskiego na lata 2012-2014 określona przez Komendanta Głównego Policji wynosiła, odpowiednio: 610 944, 610 109, 611 091 służb. Faktyczna realizacja tego zadania w omawianym okresie wyniosła 519 331,25; 560 170,54; 551 484,4 służb, co stanowiło odpowiednio: 85%, 91,81%, 90,25% wartości oczekiwanej przez Komendanta Głównego. W 2014 r. poziom omawianego miernika określonego przez KGP w stosunku do roku 2013 był wyższy o 0,16 %, a w stosunku do roku 2012 by bez zmian. Wykonanie wskaźnika w 2014 r. w stosunku do 2013 r. było niższe o 1,5 %, a w stosunku do 2012 r. wyższe o 6,2 %. Należy zauważyć, że stan etatowy omawianych służb w latach 2012 – 2014 (na koniec tych okresów) zmniejszył się o 6,1 % (z 3 645 do 3 424), natomiast faktyczne zatrudnienie zmniejszyło się o 4,4,% (z 3 258 do 3 114).

[Dowód: akta kontroli, str.829.]

Niezależnie od powyższych zadań, w garnizonie realizowane były ponadnormatywne służby patrolowe finansowane przez poszczególne samorządy województwa śląskiego. Ilość tych służb w latach 2012, 2013, 2014 (nie wykazywana w oficjalnych sprawozdaniach do KGP) wynosiła odpowiednio: 11 250,03, 12 711,54, 11 974,25. Łącznia ilość służb patrolowych, bez podziału na źródła ich finansowania zwiększyła liczbę zrealizowanych służb patrolowych co jednocześnie wpływało na zwiększenia stopnia realizacji oczekiwań KGP w powyższym zakresie odpowiednio do : 86,85%, 93,89%, 92,2%.

[Dowód: akta kontroli, str.830.]

Zastępca Komendanta Wojewódzkiego w piśmie ze stycznia 2015 r. skierowanym do Zastępcy Dyrektora Biura Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Głównej Policji³⁷ wyjaśniał, że przyczynami niewykonania w 2014 r. oczekiwanej przez KGP ilości ośmiogodzinnych służb patrolowych i obchodowych były, m.in.:

- absencja chorobowa (65 122 służby – 10,6 % oczekiwań),
- delegowania do służby w innych komórkach (63 496,43 służby – 10,4 % oczekiwań), w ramach których między innymi realizowane są staże adaptacyjne w OPP/SPPP,
- realizacja szkoleń stacjonarnych (20 038 służb – 3,3 % oczekiwań).

Ponadto w ww. piśmie zwrócił uwagę na wdrażane w latach 2013-2014 modyfikacje struktur w podległych KMP/KPP, podyktowane zarówno poleceniami ze strony KGP (wzmocnienie komórek ruchu drogowego oraz komórek do walki z przestępczością gospodarczą), jak również wdrożeniem wewnętrznych reform, gdzie m.in. w każdej jednostce organizacyjnej szczebla KMP/KPP garnizonu śląskiego powołano etatowe komórki ds. wykroczeń. Skutkiem tych zmian było między innymi wyłączenie w 2013 r. 55 etatów dzielnicowych, co przełożyło się na spadek zrealizowanych służb o charakterze patrolowo-obchodowym przez dzielnicowych. Wreszcie jako istotny element mający wpływ na poziom realizacji

³³ Osiągnięcie tego wskaźnika wymagało zwiększenia stanu komórek ruchu drogowego, m.in. KMP w Bielsku Białej o 6 etatów. Utworzono je kosztem komórek patrolowych komisariatów Policji w Bielsku Białej, w Kobiernicach i w Szczyrku.

³⁴ Przykładowo Komendant Wojewódzki zarządzeniem 32/12 z 17 grudnia 2012 r., z dniem 1 stycznia 2013 r. utworzył w Rudzie Śląskiej Referat ds. Wykroczeń, kosztem zmniejszenia o 4 etaty stan osobowy komórek patrolowych w tej jednostce.

³⁵ „Dokształcenie obsługi obywatela poprzez szybką i skuteczną reakcję Policji na zdarzenia”.

³⁶ Zwany dalej: SESPol.

³⁷ L.dz. Zw-5101-2/26/2015

omawianego miernika wskazano liczbę wakujących stanowisk w podstawowych komórkach pionu prewencji (patrolowo-interwencyjne, wywiadowców i dzielnicowych), gdzie w całym 2014 r. w komórkach tych *wakowało średnio-dobowo około 325 stanowisk*.

Danymi referencyjnymi w powyższym zakresie dla poszczególnych KMP/KPP, był poziom zrealizowanych służb w odniesieniu do poprzedniego roku. Analiza wyników uzyskanych w poszczególnych jednostkach wykazała, że w 2014 r. na 32 komendy w 16 (50 %) liczba służb w stosunku do poprzedniego roku wzrosła, natomiast w pozostałych komendach liczba ta była niższa od 0,2 % do 21,1 %.³⁸

[Dowód: akta kontroli, str.831-834]

W kwietniu 2014 r. przeprowadzona przez Zespół ds. Organizacji Służby Wydziału Prewencji KWP w dwóch podległych jednostkach, tj. w KMP w Dąbrowie Górniczej i KMP w Świętochłowicach³⁹ kontrola prawidłowości gromadzenia danych dotyczących liczby zrealizowanych służb o charakterze patrolowo-obchodowym oraz realizacji założeń Strategii Pionu Prewencji na lata 2014-2016 wykazała, że w obydwu jednostkach przyjęto odmienne systemy dokumentowania służby patrolowo-obchodowej.⁴⁰

W podsumowaniu sprawozdania stwierdzono, że przeprowadzone badania ujawniły konieczność przyjęcia i wdrożenia w garnizonie śląskim jednolitych standardów odnoszących się do sposobu wypełniania, gromadzenia i ewidencjonowania w systemie SESPól danych przewidzianych w formularzu III/9 (danych określonych w zarządzeniu nr 768 KGP), którego pochodną były informacje prezentowane w formularzu III/1. Ponadto wskazano na pilną potrzebę unormowania definicji – katalogu czynności wchodzących do czasu służby obchodowej, mając na uwadze unormowania zawarte w zarządzeniu Nr 528 Komendanta Głównego Policji z dnia 6 czerwca 2007 r. w sprawie form i metod wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika rewiru dzielnicowych⁴¹. Powyższe miało pozwolić na wskazanie realnego czasu służby obchodowej oraz pozwolić na diagnozę przyczyn *odrywających dzielnicowych od zadań, których charakter można kwalifikować jako służba obchodowa*.

[Dowód: akta kontroli, str. 835-848]

Zastępca Komendanta Wojewódzkiego wyjaśnił, że głównymi przyczynami znaczącego zmniejszenia w 2014 r. w stosunku do poprzedniego roku ilości zrealizowanych służb patrolowych i obchodowych w jednostkach organizacyjnych (Dąbrowa Górnicza, Ruda Śląska, Bytom), były zmiany organizacyjne powodujące ograniczenie zatrudnienia w służbach patrolowo-interwencyjnych i obchodowych (utworzenie w strukturach wydziałów prewencji zespołów ds. wykroczeń, zwiększenia liczby policjantów do służby w ruchu drogowym), zmiany pokoleniowe (odejścia na emeryturę i konieczność przeszkolenia nowo przyjętych), a także urealnienie tych danych poprzez realizację w tych jednostkach poleceń KWP w zakresie ujednoczonego i prawidłowego sposobu ewidencjonowania w SESPól czasu służby patrolowo-interwencyjnej i obchodowej.

[Dowód: akta kontroli, str. 849-860]

³⁸ Największy spadek odnotowano w KMP Dąbrowa Górnicza o 21 % (z 18 450,42 do 14 548,48), KMP Ruda Śląska o 16,3 % (z 15 654,19 do 13 103,69) oraz KMP Bytom o 9,4 % (z 22 904,55 do 20 752,49).

³⁹ W sprawozdaniu z kontroli odnotowano, że KMP w Dąbrowie Górniczej została wytypowana do analizy z uwagi na fakt, że w 2013 r. jednostka ta uzyskała najwyższy współczynnik zrealizowanych służb o charakterze patrolowo-obchodowym w przeliczeniu na jednego policjanta podstawowych komórek prewencyjnych, natomiast KMP w Świętochłowicach z uwagi na osiągnięcie najniższego współczynnika.

⁴⁰ W Świętochłowicach zgodnie z zarządzeniem nr 768 Komendanta Głównego Policji z 14 sierpnia 2007 r. w sprawie form i metod wykonywania zadań przez policjantów pełniących służbę patrolową oraz koordynacji działań o charakterze prewencyjnym (Dz. Urz. KGP z 2007 r. Nr 15, poz.119 ze zm.- zwanego dalej zarządzeniem Nr 768 KGP), natomiast w Dąbrowie Górniczej w innych dokumentach, zawierających jedynie wybrane elementy określone w ww. zarządzeniu. Przyjęty w Dąbrowie system nie gwarantował poprawności ewidencji danych. Jako skrajny przypadek podano przykład gdzie w notatniku policjanta odnotowano „*Dyżur w KMP przyjmowanie interesantów*”, natomiast w systemie SESPól wykazano „*obchód wynoszący 8 godzin*”. Natomiast w Świętochłowicach, wśród różnych nieprawidłowości stwierdzono m.in.; „*w odniesieniu do ogniwa patrolowo-interwencyjnego elementem generującym nadmierną absencję są przypadki realizowania przez funkcjonariuszy szkoleń w systemie stacjonarnym oraz delegowania funkcjonariuszy do służby w innych komórkach*”.

⁴¹ Załącznik do Obwieszczenia Komendanta Głównego Policji z 29 kwietnia 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia Komendanta Głównego Policji w sprawie form i metod wykonywania zadań przez dzielnicowego i kierownika rewiru dzielnicowych (Dz.Urz.KGP.2013.38 j.t)

KWP nie zrealizowała zapisów *Strategii działań pionu prewencji garnizonu śląskiego na lata 2014-2016* (z grudnia 2013 r.)⁴² w części dotyczącej wyrównywania obciążenia jednostek terenowych KWP w zakresie reagowania na sytuacje wymagające interwencji Policji.

W *Strategii prewencji* założono, m.in. uzyskanie w 2016 r. efektu polegającego na zbliżonej liczbie zgłoszeń przypadającej na jednego policjanta w poszczególnych jednostkach garnizonu śląskiego, bowiem stwierdzono występowanie różnic w obciążeniu policjantów poszczególnych jednostek w tym zakresie wynoszących nawet 80 %. W *Strategii prewencji* założono na 2014 r., że różnice w obciążeniach pomiędzy poszczególnymi jednostkami powinny wynieść 50 %, w 2015 r. – 40 %, a w 2016 r. – 30 %.

Analiza Wydziału Prewencji KWP⁴³ zatytułowana *Współczynnik liczby „interwencji w odniesieniu do zrealizowanych 100 służb o charakterze patrolowo-obchodowym za 2014 r.”* wykazała, że najwyższe wskaźniki wystąpiły w: KMP Bytom - 114,22, w KMP Zabrze - 110,89 i KMP Ruda Śląska - 104,81, a najniższe w KPP Lubliniec – 43,44, KPP Kłobuck – 44,97 i KMP Chorzów – 45,31⁴⁴.

[Dowód: akta kontroli, str. 861-866]

W KMP w Bytomiu na jednego funkcjonariusza służb patrolowo-obchodowych przypadają przeciętnie 215,5 interwencji, w KMP Zabrze 227, a w KMP Ruda Śląska 165,4 interwencji, podczas gdy w Lublińcu, Kłobucku i Chorzowie liczba interwencji przypadająca na jednego funkcjonariusza wyniosła odpowiednio: 77, 81, 91. Powyższe wskazuje, że w 2014 r. założenia *Strategii prewencji* w zakresie wyrównywania obciążeń poszczególnych jednostek terenowych woj. śląskiego nie zostały zrealizowane, a wręcz odwrotnie - dysproporcje tych obciążeń pogłębiły się, czego potwierdzeniem są, m.in. relacje ilości patroli zrealizowanych w 2014 r. w stosunku do roku poprzedniego. W Bytomiu ich ilość zmniejszyła się o 9,4 %, a w Zabrzu o 7,4 %, natomiast w Lublińcu wzrosła o 0,9 %, a w Kłobucku o 1,4 %.

[Dowód: akta kontroli, str. 867-869, 875-878]

W celu wyrównania ww. dysproporcji, zgodnie z wyjaśnieniami Z-cy Naczelnika Sztabu KWP, w przypadkach dużego obciążenia służb patrolowych poszczególnych jednostek organizacyjnych, a w szczególności w przypadkach zapowiedzianych zdarzeń (np. impreza sportowa, artystyczna), na podstawie opracowywanych co dwa tygodnie „Ramowych Planów Służby OPP Katowice, SPPP Częstochowa i Bielsko Biała” komendanci poszczególnych jednostek informowani są o liczbie przydzielonych w następnym dniu do ich dyspozycji funkcjonariuszy oddziałów prewencji.⁴⁵

[Dowód: akta kontroli, str. 870-874]

Angażowanie sił i środków z podległych jednostek organizacyjnych Policji.

Zgodnie z danymi za 2014 r. będącymi w posiadaniu Sztabu KWP, w związku z imprezami sportowymi i uroczystościami okolicznościowymi Policji przeprowadzono 143 koncentracje Nieetatowego Oddziału Prewencji KWP⁴⁶, w których uczestniczyło łącznie 3 152 policjantów. Należy jednak zauważyć, że w związku z funkcjonowaniem NOP w 2014 r. było zrealizowanych 48 szkoleń, w których uczestniczyło 2 777 policjantów. Jednocześnie w tym okresie NOP zabezpieczał także 73 wizyty VIP na terenie województwa śląskiego. W porównaniu do liczby wykonanych w 2014 r. w garnizonie 8-godzinnych służb, zakres angażowania przez KWP sił podległych jednostek nie był istotny.

[Dowód: akta kontroli, str. 759-760]

⁴² Zwana dalej: *Strategią prewencji*.

⁴³ Sporządzone na podstawie danych ZAP(SWD) oraz SESPól formularz III/1.

⁴⁴ W uwadze zaznaczono, że przedstawione dane zawierają także interwencje realizowane przez funkcjonariuszy OPP/SPPP, stąd wyniki należy traktować orientacyjnie.

⁴⁵ Przykładowo: w styczniu 2015 r. do Zabrze skierowano łącznie 563 policjantów w tym w ramach służby patrolowej 480, a do zabezpieczeń 83. W marcu 2015 skierowano do Zabrze 540 policjantów (410 do służby patrolowej, a 130 do zabezpieczenia meczy). Do Bytomia w styczniu 2015 skierowano do służby patrolowej 453 policjantów, a w marcu 2015 r. – 267 oraz 46 do zabezpieczenia meczu. Do dyspozycji KMP w Katowicach w styczniu 2015 r. zadysponowano 3 082 policjantów w tym 2954 do służby patrolowej i 128 do obsługi meczy, natomiast w marcu 2015 r. 2 500 policjantów (2 318 do służby patrolowej i 182 do obsługi meczy).

⁴⁶ Zwanego dalej: NOP.

Działania KWP w celu usprawnienia przyjmowania i obsługi zgłoszeń. Komendant Wojewódzki na podstawie § 9 ust. 3 zarządzenia Nr 1173 KGP wydał decyzję w sprawie *określenia katalogu wydarzeń oraz trybu meldowania dyżurnemu KWP przez dyżurnych komend miejskich/powiatowych Policji województwa śląskiego.*

[Dowód: akta kontroli, str. 272-277]

Komendant Wojewódzki w 2013 r. trzykrotnie występował do Komendanta Głównego Policji z inicjatywami mającymi na celu, w jego ocenie, usprawnienie pracy dyżurnych.

W lipcu 2013 r. zaproponował przyjęcia rozwiązania polegającego na przechowywaniu broni służbowej w jednostkach organizacyjnych Policji w indywidualnych skrytkach, które miały być usytuowane w pomieszczeniach znajdujących się poza pomieszczeniami dyżurnego. Rozwiązanie takie zdaniem Komendanta Wojewódzkiego znacząco odciążałoby służbę dyżurną i byłoby dopuszczalne w świetle przepisów⁴⁷. Inicjatywa ta wynikała ze spostrzeżeń poczynionych przez funkcjonariuszy Sztabu Policji podczas tzw. *fotografii dnia służby obsady SK* [...]. Propozycja KWP uzyskała akceptację Zastępcy Komendanta Głównego Policji. Powołany został zespół, który przygotował projekt aktu prawnego umożliwiającego zastosowanie zaproponowanych przez KWP rozwiązań. Zgodnie z uzyskanymi informacjami do dnia 16 kwietnia 2015 r. ww. akt prawny nie został podpisany.

[Dowód: akta kontroli, str. 221, 282-283]

W grudniu 2013 r. KWP, w związku z prowadzoną przez Sztab KWP analizą SWD stwierdziła, iż w systemie *brak jest mechanizmów pozwalających na udokumentowanie statusu „dokumentacja” w przypadku kiedy patrol na zakończenie służby lub też zjeżdżając odpowiednio wcześniej do jednostki Policji, sporządza dokumentację dla kilku interwencji policyjnych, a z uwagi na liczbę interwencji i konieczność szybkiego ich załatwienia (miernik czas reakcji na zdarzenie) nie sporządza dokumentacji bezpośrednio po każdej interwencji.* W związku z tym Komendant Wojewódzki podjął decyzję o wdrożeniu w garnizonie śląskim ujednoliconego szablonu *notatki służbowej*, której sporządzenie miało ograniczyć czas poświęcony na wykonanie dokumentacji.

[Dowód: akta kontroli, str. 283-284,292,430-435]

W październiku 2013 r. Komendant Wojewódzki zwrócił się do KGP o rozważenie możliwości wprowadzenia zmian organizacyjnych i prawnych w celu przyjęcia zaproponowanego modelu obliczania czasu reakcji. Zaproponowano (na podstawie doświadczeń policji niemieckiej), aby czas reakcji był obliczany do zgłoszeń priorytetu pierwszego, tj. do zdarzeń w których *zagrożone jest życie i zdrowie ludzkie lub istnieje realna szansa zatrzymania sprawcy naruszenia prawa na gorącym uczynku lub w pościgu.* Zaproponowano rezygnację z automatycznego nadawania priorytetów zdarzeń w SWD. *Priorytety zdarzeń powinny być formą wymiany informacji o pilności działań pomiędzy WCPR⁴⁸ a dyspozytorem sił i środków Policji,* a miernik czas reakcji powinien być obliczany tylko do priorytetu pierwszego. Powyższa propozycja nie uzyskała akceptacji KGP.

[Dowód: akta kontroli, str. 222-223,290-291]

Metodologia określania mierników dla podległych jednostek organizacyjnych w zakresie czasów reakcji na zaistniałe zdarzenia. W okresie objętym kontrolą KWP określała dla podległych jednostek progi satysfakcji w zakresie mierników określonych w Priorytetach Komendanta Głównego Policji na lata 2013-2015, na podstawie danych przekazywanych przez KGP, m.in. dla miernika nr 3 *Czas reakcji na zgłoszenie.* Miernik ten miał być obliczany oddzielnie dla terenu miejskiego i wiejskiego. Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Sztabu KWP, na początku 2014 r. KGP przekazała dokument *Wartości oczekiwane mierników dla KWP/KSP na 2014 r.,* zawierający dane, które miały służyć ocenie stopnia realizacji ww. priorytetów. Osiągnięcie przez jednostki podległe KWP wartości progowych *gwarantuje uzyskanie progu satysfakcji określonego przez KGP.* Zespół Nadzoru Nad Dyżurnymi KWP prowadził miesięczne analizy uzyskiwanego przez jednostki podległe KWP ww. miernika. Z wyników uzyskanych przez jednostki terenowe sporządzana

⁴⁷ Zarządzenie 852 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów. (Dz. Urz. KGP z 2011 r. Nr 6, poz. 38 ze zm.) – zwane dalej zarządzeniem 852 KGP. W § 14 ust. 1 pkt 2 zarządzenia dopuszcza się możliwość przechowywania broni w jednostce Policji chronionej całodobowo w zależności od posiadanych warunków lokalowych w wyznaczonym pomieszczeniu użytkowanym przez komórkę organizacyjną jednostki Policji przystosowanym do przechowywania broni palnej przy zachowaniu obowiązków określonych w § 16 ust. 2, 3, 4 i 5 cyt. zarządzenia.

⁴⁸ Wojewódzkie Centrum Powiadomiana Ratunkowego – zwane dalej: WCPR.

była prezentacja dla kierownictwa KWP. Dodatkowo w KWP przyjęto rozwiązanie polegające na tym, że *dane uzyskanych mierników „czas reakcji na zdarzenie” wprowadzane były za jednostki terenowe do SESPól - odciążając tym samym jednostki terenowe od tego obowiązku. Zadanie to realizowane jest poprzez wykonanie miesięcznego raportu w SWD, a następnie wyniki wprowadzane są do SESPól.*

[Dowód: akta kontroli, str. 278]

Zgodnie z § 18 w zw. z § 14 zarządzenia Nr 1147 Komendanta Głównego Policji z 22 września 2011 r. w sprawie planowania strategicznego, sprawozdawczości i oceny pracy Policji⁴⁹, za poprawność danych w zestawieniach i informacjach sprawozdawczych, ich kompletność oraz terminowość ich wprowadzenia i zatwierdzenia w SESPól odpowiada kierownik jednostki organizacyjnej Policji, która jest obowiązana wprowadzić dane.

Kontrole i nadzory służbowe. W okresie objętym kontrolą KGP nie przeprowadzała wizytacji na podstawie § 2 ust. 1 pkt 1 decyzji Nr 206 Komendanta Głównego Policji z dnia 2 czerwca 2014 r. w sprawie *prowadzenia monitoringu funkcjonowania komend powiatowych miejskich, rejonowych) Policji realizowanego przez kierowników komórek organizacyjnych Komendy Głównej Policji*⁵⁰ oraz kontroli i nadzorów służbowych w KWP jak i w jednostkach podległych prowadzonych na innej podstawie, w zakresie sprawności i skuteczności obsługi zdarzeń przez jednostki organizacyjne Policji. Natomiast działania nadzorcze były prowadzone przez KWP w podległych jednostkach.

[Dowód: akta kontroli, str. 224-225]

W marcu 2013 r. funkcjonariusze Sztabu Policji, przeprowadzili kontrole w trzech KPP⁵¹, których celem miało być sporządzenie tzw. *fotografii* pracy dyżurnych. Zgodnie z poczynionymi przez nich ustaleniami, obsada SK podczas obsługi telefonu alarmowego oraz reakcji na zdarzenie, także dokumentowała, rejestrowała, sprawdzała informacje zawarte w policyjnych aplikacjach np. SWD, KSIP i innych. W jednostkach Policji (średnich, dużych) rozmowy telefoniczne, prowadzenie korespondencji radiowej, korzystanie z aplikacji policyjnych (rejestrowanie, dokumentowanie, sprawdzanie) odbywało się w sposób ciągły i obciążało w jednakowym stopniu dyżurnego i zastępcę. Jednakże stwierdzili, że czynności te były ograniczane w związku z koniecznością wykonywania również innych czynności, polegających, np.: *wysyłaniu faksów za wydziały (w godzinach popołudniowych), obsłudze interesantów przy „okienku” (brak punktów recepcyjnych), wykorzystaniu obsady SK do badań na alkomacie (głównie do badań na żądanie), zleceniu obsadzie prowadzenia dodatkowych rejestrów np. mandatów, udzielaniu odpowiedzi na pisma z sądów i prokuratury, prowadzeniu przez obsadę ustaleń dla innych funkcjonariuszy w ogólnodostępnych aplikacjach policyjnych.* Ponadto stwierdzono niewykorzystywanie przez wszystkie patrole mobilnych terminali noszonych, służących m.in. do wykonywania sprawdzeń w aplikacjach policyjnych⁵², co powodowało konieczność dokonywania tych sprawdzeń przez służby dyżurne. Czynności związane z prowadzeniem rejestrów takich jak książka dyspozytora, rejestr mandatów oraz wydawanie broni podległym służbom zajmowało około godziny podczas 12 godzinnej służby dyżurnego. Obsługa interesantów przy „okienku” zajmowała co najmniej 1,5 godziny. Pomimo, że stanowisko kierowania jest strefą ograniczonego dostępu stwierdzono, że ograniczenie nie było przestrzegane, tj. funkcjonariusze Policji, pracownicy Policji w zasadzie mieli nieskrępowany dostęp na SK. Jako przyczynę możliwości nieprawidłowego określenia czasu reakcji na zdarzenie funkcjonariusze przeprowadzający kontrolę wskazali niewystarczającą liczbę sił i środków do bieżącej obsługi zdarzeń, w związku z którą obsada SK ma tendencje do opóźnionego rejestrowania zdarzeń w aplikacji SWD lub też dokumentowania zdarzeń bez obsługi. Takie działanie ze strony służb dyżurnych, w ocenie kontrolujących funkcjonariuszy, pozwalało na dokumentowanie *pod miernik.* W związku z niewłaściwym dokumentowaniem, a także z powyższym sposobem obliczania ww. miernika w KMP/KPP, wynik uzyskiwany na poziomie KWP mógł być obciążonym błędem. W powyższym dokumencie nie zawarto

⁴⁹ Dz. Urz. KGP Nr 8, poz. 57 ze zm. zwane dalej zarządzeniem Nr 1147 KGP.

⁵⁰ Dz. Urz. KGP 2014, poz.43 poprzednio: decyzja nr 366 KGP z dnia 29 listopada 2012 r. (Dz. Urz. KGP z 2012 r., poz.64).

⁵¹ Mysłowicach, Dąbrowie Górniczej i Sosnowcu.

⁵² Zwane dalej: MTN.

informacji świadczących o prowadzeniu w ramach tej kontroli szczegółowych badań w ww. jednostkach dotyczących czasu reakcji na zdarzenie.

[Dowód: akta kontroli, str. 236-238]

W latach 2013-2014 w ramach nadzoru nad jednostkami Policji, funkcjonariusze Wydziału Sztabu KWP przeprowadzili łącznie 35 patroli oficerskich, spośród których w 20 przypadkach (po 10 w 2013 r. i 2014 r.) przedmiotem badania były zagadnienia związane z funkcjonowaniem służb dyżurnych⁵³. W wyniku przeprowadzonych działań zostały dla kierowników jednostek Policji sformułowane zalecenia i uwagi w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami polegającymi na:

- nieudzieleniu czasu wolnego funkcjonariuszom ze SK w KMP i KP IV w Bytomiu, co było niezgodne z § 4 ust. 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 18 października 2001 r. w sprawie rozkładu czasu pracy służby policjantów⁵⁴,
- braku widoczności pięciu patroli prewencji KMP w Dąbrowie Górniczej wyposażonych w Mobilne Terminale Noszone⁵⁵ MTN w systemie (module) mapowym SWD,
- występujących na stanowiskach dostępowych SWD w KP IV w Bytomiu oraz u kierownika Wydziału Kryminalnego problemach z logowaniem i wydajnością aplikacji SWD.

[Dowód: akta kontroli, str. 107-109]

Wydział Kontroli KWP w latach 2012-2013 przeprowadził w ośmiu jednostkach kontrole, których przedmiotem była sprawność i skuteczność obsługi zdarzeń, natomiast w 2014 r. kontroli takich nie prowadził. W 2012 r. przeprowadzono kontrole w dwóch jednostkach⁵⁶. Ich przedmiotem była *reakcja na przestępstwa, nadawanie sprawom biegu procesowego, prawidłowość rejestracji statystycznych czynów przestępczych*. W 2013 r. przeprowadzono kontrole w trzech jednostkach⁵⁷ także w ww. zakresie oraz kontrole w kolejnych trzech jednostkach, których przedmiotem był *czas reakcji na interwencję zgłoszona na telefon alarmowy*. Kontrolerzy KWP ustalili m.in.: przypadki nierzetelnej rejestracji czasu realizowanych czynności w ramach obsługi wydarzeń zgłoszonych na telefon alarmowy, brak prawidłowej reakcji na zgłoszenia, rozbieżności w godzinie przekazania polecenia i podjęcia interwencji oraz brak nagrania przekazania polecenia. Istotną część zapisów w SWD dot. czasu realizacji poszczególnych czynności różniła się od ustalonych na podstawie odsłuchów korespondencji radiotelefonicznej. Funkcjonariusze prowadzący interwencje bardzo rzadko odnotowywali godziny podjęcia interwencji w notatnikach służbowych, część zapisów w notatnikach policjantów z tego samego patrolu dot. czasu realizacji czynności była rozbieżna. Policjanci, którym zlecono interwencje w ok. 15% przypadków odnotowywali inne godziny realizacji czynności związanych z interwencją niż ustalone na podstawie odsłuchów korespondencji radiotelefonicznej. Ponadto kontrolerzy KWP stwierdzili niewłaściwy nadzór nad kontrolowanymi zagadnieniami.

W okresie objętym kontrolą działalność służb dyżurnych nie była przedmiotem audytu.

[Dowód: akta kontroli, str. 229-235,239]

⁵³ Przedmiotem ww. kontroli była: instalacja map SWD na komputerach stacjonarnych służb dyżurnych, udzielanie uprawnień służbom dyżurnym umożliwiających obsługę funkcji MAPA, planowanie w SWD służby prewencyjnej w wykorzystaniem MTN z aplikacją Klienta Mobilnego SWD, sprawdzanie dokumentowania zdarzeń przez służby dyżurnego w aplikacji SWD pod kątem miernika „czasu reakcji” oraz porównanie zdarzeń z zapisami w notatnikach służbowych funkcjonariuszy służbowych obsługujących zdarzenia, sprawdzanie planowania służby na SK oraz wykorzystanie rezerwy kadrowej na tym stanowisku, znajomość obsługi aplikacji „lokalizator 112” służącej do określania położenia abonenta dzwoniącego na numer alarmowy, dostępności na SK określonego telefonu komórkowego na który mają być kierowane zgłoszenia w przypadku awarii sieci stacjonarnej, sprawdzenie wykorzystania sił i środków podczas realizacji akcji zleconych przez KWP oraz własnych realizowanych przez jednostki terenowe, sprawdzenie wykorzystania aplikacji SWD-Mapa przez służby dyżurne oraz MTN będące w dyspozycji dyżurnego.

⁵⁴ Dz. U. z 2001 r. Nr 131, poz. 1471 ze zm.

⁵⁵ Zwane dalej: MTN.

⁵⁶ W KMP w Rudzie Śląskiej oraz KPP w Bieruniu.

⁵⁷ W KMP w Jaworznie, KMP w Katowicach, KMP w Bielsku- Białej, KPP w Pszczynie, KMP Sosnowcu oraz KPP w Zawierciu

Skargi i wnioski obywateli na działalność dyżurnych. W KWP prowadzony jest *Elektroniczny rejestr skarg i wniosków*⁵⁸. W jednostkach terenowych garnizonu śląskiego w 2013 r. odnotowano 60 skarg zawierających zarzuty pod adresem służby dyżurnej, z których 12 zostało potwierdzonych (20%), natomiast w 2014 r. do tych jednostek wpłynęły 64 skargi zawierające zarzuty wobec dyżurnych, które w 12 skargach zostały potwierdzone (18,75%). W odniesieniu do ogólnej liczby skarg w 2013 r. (1610) i 2014 r. (1701) w garnizonie śląskim, skargi na działalność dyżurnych stanowiły niewielki udział, odpowiednio: 3,72% i 3,76%.

[Dowód: akta kontroli, str.225-228, 247-268,488-489]

Wydział Kontroli ze względu na charakter podnoszonych w skardze zarzutów obejmował niektóre skargi tzw. nadzorem ogólnym, polegającym na obowiązku przekazywania przez właściwych komendantów informacji zwrotnej o sposobie załatwienia skargi, która podlegała ocenie formalno-merytorycznej w ww. Wydziale. Dokumenty po weryfikacji i oszacowaniu istotności zagadnienia, zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Naczelnika Wydziału, były przekazywane m.in. do wiadomości pionu sprawującego nadzór merytoryczny nad zagadnieniem, które zostało ustalone w ramach postępowaniach skargowego.

[Dowód: akta kontroli, str. 225-228, 247-268]

W rejestrze skarg prowadzonych w KWP w 2013 r. odnotowano cztery skargi na służby dyżurne, w których zawarte zarzuty zostały potwierdzone, natomiast w 2014 r. odnotowano pięć skarg⁵⁹. Nie odnotowano skarg na dyżurnych KWP.

[Dowód: akta kontroli str.226—228,488-490]

Postępowania dyscyplinarne wobec dyżurnych. W garnizonie śląskim od 1 stycznia 2013 r. do 10 lutego 2015 r. prowadzono 25 postępowań dyscyplinarnych oraz 165 postępowań wyjaśniających wobec dyżurnych, zastępców dyżurnych i pomocników. Postępowania dyscyplinarne, jak i czynności wyjaśniające, były prowadzone nie tylko w sprawach związanych z wykonywaniem przez nich czynności dyżurnego, określonych przepisami zarządzenia Nr 1173 KGP. Postępowania dyscyplinarne bezpośrednio związane z reakcją na zgłoszenie dotyczyły, m.in.: nieprzyjęcia zgłoszenia dotyczącego próby samobójczej, niedopełnienia obowiązków służbowych przez dyżurnego poprzez niezapewnienie właściwej reakcji na zgłoszenie o przestępstwie kradzieży oraz nieodnotowanie zgłoszenia w SWD, nieprawidłowej realizacji czynności służbowych poprzez nieprzedstawienie się zgłaszającemu, przekazania przez dyżurnego innemu funkcjonariuszowi informacji o dotyczącej go skardze oraz nieprzestrzeganie zasad etyki zawodowej poprzez używanie słów wulgarnych, niepodjęcia czynności służbowych w związku z przyjęciem zgłoszenia o przestępstwie ściganym z urzędu, niedopełnienia obowiązków poprzez odmowę reakcji na zgłoszenie interwencji, niedopełnienia obowiązków w zakresie dokumentowania przyjętego zgłoszenia oraz niepoinformowania osoby zgłaszającej w niezbędnym zakresie o przewidzianych działaniach policyjnych, niedopełnienia obowiązków w zakresie zapewnienia reakcji na zgłoszenie o wydarzeniu oraz wykonywania czynności służbowych w stanie nietrzeźwości.

[Dowód: akta kontroli, str.269-271]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na niezrealizowanie przez KWP w okresie objętym kontrolą drugiego priorytetu KGP, a mianowicie *Optymalizacji zabezpieczenia prewencyjnego poprzez skierowanie większej liczby sił policyjnych do pełnienia służby o charakterze patrolowo-interwencyjnym i obchodowym* oraz niezrealizowanie w pełni zapisów *Strategii działań pionu prewencji garnizonu śląskiego na lata 2014-2016* w części dotyczącej wyrównywania zdiagnozowanych

⁵⁸ Zagadnienia związane z organizacją przyjmowania, rozpatrywania oraz załatwiania skarg i wniosków w KWP w Katowicach i podległych jednostkach organizacyjnych Policji w okresie objętym kontrolą regulowała decyzja Nr 329/2012 Śląskiego Wojewódzkiego Komendanta Policji z dnia 11 czerwca 2012 r., Elektroniczny rejestr skarg i wniosków w KWP w Katowicach wprowadzony decyzją Nr 6 Naczelnika Wydziału Kontroli KWP w Katowicach z 29 marca 2013 r. (zm. decyzja Nr 8/2014 z 28 października 2014 r.). W rejestrze za 2013 r. wpisy zakończono na pozycji 1815s/13, nr wiersza – rekordu 3720, natomiast w rejestrze za 2014 r. wpisy zakończono na pozycji 1926s/14, nr wiersza – rekordu 3895.

⁵⁹ Skargi o numerach: IP-AC-052-73/141s/13/MK, IP-AC-052-252/515s/13/RM, IP-AC-0510-256/526s/13/MS, IP-AC-0510-361/727s/13/MK, IP-AC-052-106/216s/14/MS, IP-AC-0510-289/595s/14/BZ, IP-AC-0510-700/1495s/14/JS, IP-AC-0510-724/1552s/14/JS, IP-AC-052-816/1747s/14/RM.

dysproporcji w obciążeniach jednostek terenowych KWP (funkcjonariuszy) w zakresie reagowania na sytuacje wymagające interwencji Policji.

[Dowód: akta kontroli, str.269-271]

Ustalone
nieprawidłowości

NIK jako nieprawidłowe ocenia niezaktualizowanie przez KWP przepisów określających wymogi co do kandydatów do rezerwy kadrowej na SK. Decyzja nr 314/07 KWP w § 1 określała wymogi co do kandydatów do rezerwy kadrowej, którzy mieli posiadać uprawnienia do KSIP, EKSD, obsługi środków łączności bezprzewodowej, a w KMP/KPP również do odbioru poczty specjalnej. Decyzja 314/07 KWP wymieniała wyraźnie wskazane uprawnienia do aplikacji i systemów komputerowych. Wśród systemów i aplikacji nie wymieniono stosowanego od 2012 r. na SK sytemu SWD. W świetle powyższych faktów NIK zwraca uwagę na konieczność zaktualizowania decyzji nr 314/07 bądź wydania nowej, w związku z wprowadzeniem od 2007 r. w KWP i jednostkach garnizonu nowych systemów komputerowych, których znajomość jest wymagana przez funkcjonariuszy na SK, a tym samym ich znajomość powinna być także wymagana od funkcjonariuszy stanowiących rezerwę kadrową na SK. W trakcie kontroli podjęto działania mające na celu aktualizację Decyzji 314/07 KWP uwzględniającą posiadanie przez osoby znajdujące się w rezerwie kadrowej dostępu do wszystkich aplikacji niezbędnych do właściwej realizacji zadań na stanowisku kierowania.

[Dowód: akta kontroli, str. 201-205]

2. Zapewnienie warunków kadrowych i technicznych służb dyżurnych

Opis stanu faktycznego

Planowanie zasobów, doboru kandydatów do służby i na stanowiska w jednostkach organizacyjnych Policji województwa śląskiego. Komendant Wojewódzki w decyzji Nr 314/07 z 20 lipca 2007 r. określił tryb powoływania oraz wymagane uprawnienia rezerwy kadrowej na stanowiska kierowania jednostek Policji garnizonu śląskiego. Kandydaci powinni posiadać uprawnienia do: KSIP, EKSD, obsługi środków łączności bezprzewodowej, a w KMP/KPP również do odbioru poczty specjalnej. Decyzja nie określała cech i predyspozycji oczekiwanych od kandydatów. Zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Naczelnika Wydziału Kadr i Szkolenia KWP w praktyce jednostek organizacyjnych Policji woj. śląskiego przyjmowane były następujące rozwiązania: obsadzanie stanowisk zastępcy dyżurnego i dyżurnego ze stanowisk pomocników dyżurnego, poprzedzanie mianowania na stanowisko dyżurnego czasowym powierzeniem obowiązków służbowych na podstawie art. 37 ustawy o Policji (do 12 miesięcy), sprawdzenie predyspozycji kandydatów w ramach pełnionych służb pod nadzorem doświadczonych dyżurnych (obserwacja). W przypadkach kiedy prowadzone były doборы wewnętrzne, komisja wyłaniała kandydata do mianowania na stanowisko na podstawie testu wiedzy oraz sprawdzenia umiejętności praktycznych. W związku z ww. organizacją doboru na stanowisko kierowania, komendanci jednostek organizacyjnych nie korzystali z możliwości kierowania kandydatów na badania psychologiczne w trybie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 20 marca 2007 r. w sprawie trybu i warunków ustalania zdolności fizycznej i psychicznej policjantów do służby na określonych stanowiskach lub w określonych komórkach organizacyjnych jednostek Policji⁶⁰. W KWP jak i w jednostkach terenowych nie określono całościowo katalogu cech, predyspozycji i umiejętności zawodowych wymaganych od dyżurnych, natomiast kierownicy jednostek Policji garnizonu w trakcie doboru kierowali się skonkretyzowanymi cechami osobowościowymi i umiejętnościami zawodowymi oczekiwany od kandydatów na stanowiskach kierowania⁶¹.

⁶⁰ Dz. U. z 2007 r. Nr 62, poz.423 ze zm.

⁶¹ Komendanci 32 KMP/KPP wymieniali następujące cechy i umiejętności: opanowanie /stabilność emocjonalna, umiejętność pracy i podejmowanie decyzji w sytuacjach stresowych i umiejętność radzenia sobie z długotrwałym stresem, komunikatywność/ umiejętność prowadzenia rozmowy, wysoki poziom kultury osobistej, zdolność rozpoznawania stanów emocjonalnych przeżywanych przez innych ludzi/empatia, umiejętność organizacji pracy własnej, właściwe ustalanie priorytetów, umiejętność egzekwowania poleceń/umiejętność współpracy, koordynacji i zarządzania, sumienność i rzetelność, podzielność uwagi, koncentracja, umiejętność

W okresie objętym kontrolą we wszystkich jednostkach terenowych Policji (łącznie z komisariatami) liczba funkcjonariuszy w rezerwie kadrowej na SK w latach 2013-2014 i 2015 r. (stan na 31 stycznia) wynosiła odpowiednio: 333, 341 oraz 336 funkcjonariuszy.

[Dowód: akta kontroli, str. 112-113, 280, 284, 293,301-310]

Szkolenie i doskonalenie zawodowe służb dyżurnych. Szkolenia funkcjonariuszy Policji garnizonu śląskiego odbywały się w ramach kursów specjalistycznych realizowanych centralnie a także doskonalenia zawodowego, realizowanego lokalnie⁶². Kursy specjalistyczne odbywały się w szkołach Policji i ośrodkach szkolenia na terenie kraju natomiast doskonalenie zawodowe odbywało się w KWP oraz KMP/KPP. Koordynacją doskonalenia zawodowego w KWP zajmował się Wydział Kadr i Szkolenia KWP w Katowicach. Kursy specjalistyczne realizowane były w oparciu o potrzeby szkoleniowe zbierane dwa razy w roku (na 30 marca i 30 września danego roku) i przesyłane do Wydziału Rozwoju Zasobów Ludzkich Gabinetu Komendanta Głównego Policji. Doskonalenie zawodowe realizowane było na podstawie *Planu doskonalenia zawodowego lokalnego organizowanego regionalnie dla policjantów i pracowników Policji województwa śląskiego na dany rok kalendarzowy*. Tematyka i osoby prowadzące szkolenia wyznaczone były przez naczelników Wydziałów KWP. *Plan* opracowywany był w terminie do 1 grudnia roku poprzedzającego rok, w którym miały się odbyć szkolenia i był zatwierdzany przez Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji. Do każdego tematu ujętego w planie sporządzany był program szkolenia. *Plan* doskonalenia rozsyłany był do jednostek terenowych w celu określenia potrzeb szkoleniowych, w oparciu o które sporządzany był dwa razy w roku Harmonogram szkolenia zawodowego na I i II półrocze.

[Dowód: akta kontroli, str. 294-295a, 301-310]

Stan i możliwości przeszkolenia zawodowego i specjalistycznego dyżurnych (w szczególności w zakresie obsługi urządzeń teleinformatycznych wykorzystywanych na stanowisku kierowania). W ramach doskonalenia zawodowego prowadzonego lokalnie zgodnie z *Planem doskonalenia zawodowego na 2013 r.*, KWP zorganizowała szkolenie nt.: *Reakcja na połączenia z telefonu alarmowego*, które przeprowadzono w dniach od 7 do 11 października 2013 r. Przeszkolono na nim łącznie 209 dyżurnych KMP/KPP. W oparciu o *Plan na 2014 r.* KWP zorganizowała szkolenie nt. *Formy wsparcia działań służb dyżurnych przy obsłudze wydarzeń w oparciu o nowe rozwiązania w aplikacji SWD-MAPA, BLOKADY, AKCJE OPERACJE*. Szkolenie przeprowadzono w dniach od 7 do 9 oraz od 12 do 16 maja 2014 r. Przeszkolono łącznie 144 dyżurnych i zastępców dyżurnych jednostek terenowych.

[Dowód: akta kontroli, str. 294-295a, 301-306]

Zgodnie z *Planem doskonalenia zawodowego na 2015 r.* ma zostać zrealizowane szkolenie pt.: *Procesy decyzyjne służb dyżurnych przy obsłudze wydarzeń wspierane algorytmami, aplikacjami policyjnymi, bieżącymi poleceniami oraz doświadczeniem zawodowym, wpływające na miernik „Czas reakcji na zdarzenie i właściwe funkcjonowanie stanowiska kierowania”*. Według oceny Zastępcy Naczelnika Wydziału Kadr i Szkolenia KWP w Katowicach praktycznie może przeszkolić każdą ilość policjantów w ramach doskonalenia zawodowego, po wcześniejszym ustaleniu harmonogramów szkoleń.

[Dowód: akta kontroli, str.301-306]

Liczba szkoleń specjalistycznych i zawodowych dla obsad stanowisk kierowania. Liczba przeszkolonych funkcjonariuszy dyżurnych. W okresie objętym kontrolą policjanci wypełniający zadania na stanowiskach kierowania uczestniczyli w kursach specjalistycznych o oznaczeniach: DSDyż KWP (czas trwania kursu 23 dni) i KSDyż⁶³ (czas

zapamiętywania informacji, umiejętność rozwiązywania sytuacji konfliktowych, zdolności analityczne, doświadczenie w obsłudze środków łączności oraz systemów informatycznych Policji, kilkuletnie doświadczenie zawodowe, preferowane w różnych pionach, staż służby na stanowiskach kierowniczych średniego szczebla, znajomość topografii zgodnie z właściwością miejscową działania jednostki Policji.

⁶²Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 126, poz. 877 ze zm.).

⁶³ DSDyż- kurs dla policjantów mianowanych lub przewidzianych do obsady kierowania, którzy posiadają poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych, oznaczonych klauzulą co najmniej „poufne” oraz KSDyż- kurs dla policjantów mianowanych lub przewidzianych do obsady kierowania,

trwania kursu 10 dni). W kursach specjalistycznych dla służby dyżurnej Komendy Głównej Policji, komend wojewódzkich Policji, Komendy Stołecznej Policji (DSDyż) organizowanych przez Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie w 2013 r. uczestniczyło trzech funkcjonariuszy. W 2014 r. w okresie od 8 do 19 września uczestniczył 1 funkcjonariusz pomimo, że zgodnie z harmonogramem miało uczestniczyć siedmiu. Skierowanie na szkolenie mniejszej liczby osób było tłumaczone przez Zastępcę Naczelnika Sztabu Policji *sezonem urlopowym a także przypadającymi na czas kursu wzmocnionymi działaniami Wydziału Sztabu Policji*. W okresie od 1 do 12 grudnia w kursie uczestniczyło dwóch policjantów KWP pomimo, że zgodnie z harmonogramem miało uczestniczyć w nim sześciu funkcjonariuszy. Powyższe było wyjaśniane przez Naczelnika Wydziału Sztabu Policji KWP w Katowicach *ograniczeniami etatowymi służby dyżurnej w KWP w Katowicach*. Na kursach specjalistycznych KSDyż, wg potrzeb szkoleniowych z września 2012 r., realizowanych w 2013 r. (w okresie od 25 lutego do 18 grudnia) przez Szkołę Policji w Katowicach przeszkolono 44 policjantów (co stanowiło 77% zgłoszonych potrzeb szkoleniowych). Na kursach specjalistycznych KSDyż, wg potrzeb szkoleniowych z września 2013 r., realizowanych w 2014 r. (w okresie od 7 stycznia do 17 grudnia) przez Szkołę Policji w Katowicach, przeszkolono 71 policjantów (co stanowiło 93% zgłoszonych potrzeb). Zgodnie z wyjaśnieniami Zastępcy Naczelnika Wydziału Kadr i Szkolenia w związku z powyższym stopniem realizacji potrzeb szkoleniowych nie występowało do KGP o możliwość zwiększenia liczby uczestników ponieważ [...] *osoby, które nie uczestniczyły (w kursie-przyp. kontrolerów) w 2013 r. zostały zaplanowane w potrzebach na rok 2014 r. [...]. Analogicznie osoby, które nie uczestniczyły w 2014 r. zostały ujęte w potrzebach na rok 2015.*

[Dowód: akta kontroli, str. 284-285, 294-310]

Wyposażenie. Łączność. W garnizonie śląskim łączność radiowa oparta jest na analogowych radiotelefonach przewoźnych i przenośnych, a także na radiotelefonach bazowych. Jednostki podległe KWP użytkują 190 telefonów bazowych, 1 721 radiotelefonów przewoźnych oraz 4 242 radiotelefony noszone. SK –Dyżurnego jednostki, wyposażone są w sprzęt łączności radiowej w zależności od liczby wykorzystywanych kanałów na terenie konkretnej jednostki. Większość to radiotelefony zdalnie sterowane⁶⁴ (157 sztuk). Do podstawowych środków łączności przewodowej należały telefony stacjonarne pracujące w sieci: resortowej oraz sieciach publicznych. Stan środków łączności przewodowej był zgodny z normami należności⁶⁵. Według informacji Naczelnika WTI KWP w śląskim garnizonie funkcjonowało 10 696 abonentów sieci telefonii resortowej w tym 2 488 abonentów funkcjonujących w sieci IP. System telefonii resortowej umożliwiał połączenia wewnątrz systemu (numeracji resortowej) do wszystkich abonentów, a także do sieci publicznej (połączenia miejskie i komórkowe). W przypadku awarii sieci telefonii resortowej w każdej jednostce Policji funkcjonowała co najmniej jedna linia telefoniczna należąca do sieci publicznej. Linia ta, co do zasady zakończona była na stanowisku dyżurnego jednostki aparatem telefonicznym i służyła jako rezerwowany kanał przekazywania połączeń z WCPR do Policji w przypadku awarii systemu OST112. W każdej jednostce na stanowisku dyżurnego znajdowały się co najmniej dwa aparaty telefoniczne służące do odbierania wywołań alarmowych na numer 997 (w KMP Gliwice i KMP Katowice były to trzy aparaty). Wywołania na numer 997 przekazywane były z sieci publicznej przy użyciu technologii ISDN umożliwiającej identyfikację numeru dzwoniącego abonenta.

[Dowód: akta kontroli, str. 589-596, 676-682, 937-946]

Terminale mobilne. W okresie objętym kontrolą KWP i jej jednostki organizacyjne były wyposażone w terminale mobilne MTN i MTP⁶⁶. Według stanu na koniec 2013 i 2014 r. i koniec stycznia 2015 r. na wyposażeniu KWP posiadała odpowiednio: 1 541 (1338 MTN

którzy posiadają poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych, oznaczonych klauzulą co najmniej „ściśle tajne”.

⁶⁴ Tzn. na stanowisku znajduje się jedynie manipulator, a samo urządzenie radiowe zainstalowane jest w innym pomieszczeniu.

⁶⁵ Zatwierdzone przez Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego *Tabele norm należności na sprzęt Wydziału Teleinformatyki KWP w Katowicach* z 13 kwietnia 2012 r. oraz 31 grudnia 2013 r.

⁶⁶ Terminale mobilne: MTN (mobilny terminal noszony) i MTP (mobilny terminal przewoźny) to rodzaj komputera. Na wyposażeniu jednostek garnizonu śląskiego znajdowały się 4 typy MTN : MC7004 (bez GPS), MC 7094, Intermec CN3, Motorola MC7506 oraz MTP- Sunit D10.

i 193 MTP), oraz po 1 532 (1 343 MTN i 189 MTP) terminali mobilnych. Terminale mogły być wyposażone w karty SIM⁶⁷ umożliwiające transmisję danych. Liczba terminali MTN posiadających GPS była w ww. okresie stała i wyniosła 836 sztuk, natomiast liczba terminali nie wyposażonych w GPS na koniec 2013 r. wyniosła 512 sztuk, a na koniec 2014 r. i koniec stycznia 2015 r. 507 sztuk. Wszystkie terminale MTP były wyposażone w GPS, a ich liczba na koniec 2013 r. wyniosła 193 sztuki, a na koniec 2014 r. i na dzień 31 stycznia 2015 r. 189 sztuk. Terminale mobilne były dostarczane do KWP partiami od września 2007 r. do marca 2009 r. W 2014 r. wyłączono całkowicie z eksploatacji (wybrakowano) pięć terminali najstarszego typu bez GPS oraz cztery terminale przewoźne. Liczba uszkodzonych terminali mobilnych na koniec 2013 i 2014 r. oraz na koniec stycznia 2015 r. wyniosła odpowiednio 65, 51 i 75 sztuk.

[Dowód: akta kontroli, str. 589-596, 676-689, 761-762]

Liczba terminali mobilnych przydzielonych jednostkom terenowym KWP nie odpowiadała liczbie wymienionej w zatwierdzonych przez Komendanta Wojewódzkiego i obowiązujących w okresie objętym kontrolą *Tabelach norm należności w sprzęt Wydziału Teleinformatyki KWP w Katowicach*⁶⁸. W normach należności obowiązujących od 13 kwietnia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r. dla KMP/KPP oraz Oddziału i Poddziałów Prewencji oraz WRD przewidziano 2314 MTN oraz 1028 MTP (łącznie 3342 szt.), natomiast od 31 grudnia 2013 r. w normie przewidywano 2 351 MTN oraz 1 025 MTP⁶⁹ (łącznie 3 376 szt.), podczas gdy liczba przydzielonych terminali wynosiła odpowiednio: na 31 grudnia 2013 r. 1 348 MTN i 193 MTP (łącznie 1 541 szt.) oraz na 31 grudnia 2014 r. oraz 31 stycznia 2015 r. 1 343 MTN oraz 189 MTP w 2014 r. (łącznie 1 532 szt.).

W sprawie stanu wyposażenia w terminale mobilne Naczelnik WTI KWP wyjaśnił: *z informacji uzyskiwanych z poszczególnych jednostek wynika, iż jest to stan zadawalający, natomiast w ocenie Naczelnika Sztabu KWP stan wyposażenia w terminale był niewystraszający. Stanem pożądanym w opinii Naczelnika Sztabu było zapewnienie wizualizacji wszystkich patroli na Mapie, co było związane z wyposażeniem patroli w urządzenia z GPS.*

[Dowód: akta kontroli, str. 558-559, 561, 589-596, 676-689, 742-743, 761-762]

Pojazdy. W 2013 r. stan wyposażenia KWP w sprzęt transportowy wynosił 1 866 pojazdów (łącznie z oddziałami OPP i SPPP), co stanowiło 79,2 % normy należności wynoszącej 2 355 pojazdów⁷⁰. W eksploatacji znajdowały się 1 844 samochody⁷¹, w magazynach pozostawało 29, a z eksploatacji wycofano 70. Pozostających w eksploatacji, a spełniających kryteria do wycofania były 993 pojazdy, tj. 53,8 % wszystkich eksploatowanych. W 2014 r. KWP posiadała 1981 pojazdy (84,1 % norm należności). W eksploatacji znajdowało się 1 971 pojazdów, w magazynach pozostawało 67, z eksploatacji wycofano 58. Pozostałych w eksploatacji, a spełniających kryteria do wycofania było 401 pojazdów, tj. 20,3 % eksploatowanych. Zastępca Naczelnika Wydziału Transportu KWP wyjaśnił, że różnica w liczbie pojazdów kwalifikujących się do wycofania z eksploatacji na koniec 2013 r. i 2014 r. wynikała w głównej mierze ze zmiany sposobu wyliczenia stopnia przydatności pojazdów służbowych⁷² na podstawie zaleceń zawartych w decyzji nr 219/2000⁷³ Komendanta Głównego Policji i innych dokumentach⁷⁴.

⁶⁷ SIM – moduł identyfikacji abonenta.

⁶⁸ Zatwierdzonych przez Zastępcę Komendanta Wojewódzkiego tabelach z 13 kwietnia 2012 r. oraz z 31 grudnia 2013 r.

⁶⁹ Łącznie z KAP w Gliwicach.

⁷⁰ Bez innych środków transportu, takich jak motocykle, łodzie, przyczepy.

⁷¹ Różnica pomiędzy stanem posiadania środków transportowych, a ilością eksploatowanych wynikała z ilości sprzętu używanego z innych instytucji oraz stanów magazynowych.

⁷² Stopień przydatności pojazdu wyliczono wg wzoru $Sp = 100\% - n \cdot Sn^*(Pr:Ps)$, gdzie n oznaczało okres eksploatacji pojazdu, Sn – roczny stopień zmniejszenia przydatności. Pr – przebieg roczny, Ps – przebieg średni wg decyzji. W 2013 r. człon (Pr:Ps) stosowany był do wyliczeń tylko w przypadku Pr większego od Ps. Po zmianie sposobu wyliczenia stopnia przydatności człon wzoru (Pr:Ps) miał być stosowany w każdym przypadku. Z uwagi na fakt, że pojazdy służbowe garnizonu śląskiego realizują przebiegi roczne niższe od założonych w decyzji, przeliczenie Pr: Ps jest mniejsze niż 1, co automatycznie podnosi wartość Sp (stopień

W planie na 2013 r., zakładano przebieg pojazdów w ilości 46 819 000 km, natomiast zrealizowano 40 700 760 km, tj. 86,9 %. W planie na 2014 r. zakładano 44 770 760 km, a zrealizowano 43 024 450 km, tj. 96,1 %.

Analiza normatywów i faktycznej liczby posiadanych pojazdów osobowych typu A i B garnizonu śląskiego (bez pojazdów specjalnych, terenowych i furgonów) wykazała, że na koniec 2013 r. liczba posiadanych pojazdów oznakowanych wynosiła 570, co stanowiło 65,1 % stanu normatywnego (876), a pojazdów nieoznakowanych 728 - 85,1 % normatywu (855). Na koniec 2014 r. pojazdów oznakowanych było 623, (71,1 % normatywu wynoszącego 876), a nieoznakowanych 791 – 92,5 % normatywu (855).

[Dowód: akta kontroli, str. 879-892]

Z analizy sporządzonej przez Wydział Transportu KWP *Wyposażenia garnizonu śląskiego (KMP/KPP, KAP i KWP) w środki transportu (pojazdy samochodowe) na dzień 31 grudnia 2013 i 2014 roku*⁷⁵ wynika, że stan środków transportu w garnizonie śląskim w analizowanych jednostkach w 2014 r. w stosunku do roku poprzedniego (z uwzględnieniem uwag o wyłączeniach) zwiększył się o 113 pojazdów, tj. o 6,6% z czego w KMP/KPP o 105 pojazdów (7,5%), a w KWP o siedem pojazdów (2,4%). Wyposażenie Komisariatu Autostradowego zwiększyło się o jeden pojazd (7,7%). W okresie objętym kontrolą żadna jednostka garnizonu nie posiadała środków transportu w liczbie zgodnej z normatywem należności, przy czym w stosunku do 2013 r., poza czterema jednostkami, we wszystkich pozostałych stan posiadania w stosunku do normatywu zwiększył się. Na koniec 2013 r. ponad 90 % normatywu posiadało pięć jednostek, a siedem poniżej 70 %, natomiast na koniec 2014 r. ponad 90% normatywu posiadało dziewięć jednostek, a siedem poniżej 80 % .

[Dowód: akta kontroli, str.893-898]

W dniu 14 lutego 2014 r. Zastępca Komendanta Wojewódzkiego, realizując polecenie wydane na odprawie służb logistycznych Policji (w dniach 6-7 lutego 2014 r.), przesłał do Dyrektora Biura Logistyki KGP analizę zagadnień związanych z naliczaniem norm należności sprzętu transportowego w garnizonie śląskim⁷⁶. W analizie tej wskazano m.in., że zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi liczba tego sprzętu wg normatywu w 2013 r. wynosiła 2 529 szt., natomiast faktyczny stan ilościowy na dzień 4 lutego 2014 r. był niższy o 504 szt. i wynosił 2 025 szt. Z-ca Komendanta Wojewódzkiego mając na uwadze, że w jego ocenie uzupełnienie tego sprzętu ze względu na znaczne nakłady finansowe było nieosiągalne, przedstawił propozycję uproszczenia skomplikowanego sposobu określania norm należności w ww. zakresie, a mianowicie naliczania norm na daną jednostkę terenową w całości, a nie jak dotychczas na jej poszczególne komórki organizacyjne i komisariaty.

Wskazana propozycja, zdaniem wnioskującego przyczyniłaby się do zwiększenia „decyzyjności” przez kierowników jednostek w kwestii dysponowania sprzętem służbowym, a co za tym idzie jego lepszym, adekwatnym do potrzeb wykorzystaniem. Ponadto rozwiązanie takie nie będzie wymuszało częstych zmian obliczania należności spowodowanych zmianami organizacyjnymi. Naczelnik Wydziału Transportu KWP wyjaśnił, że Biuro Logistyki KGP nie udzieliło odpowiedzi na propozycje Zastępcy Śląskiego Komendanta, jednakże uwagi zawarte w przesłanej analizie zostały wykorzystane w pracach zespołu powołanego w KGP do opracowania nowego zarządzenia w sprawie norm należności jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz wyposażenia policjantów w sprzęt transportowy, które ma zastąpić zarządzenie KGP z 10 lutego 2006 r., zmienione zarządzeniem 1308 KGP z 7 grudnia 2007 r. W skład zespołu obok przedstawicieli BLP KGP wchodził przedstawiciel Komend Wojewódzkiej Policji.

[Dowód: akta kontroli, str.496-498,931]

przydatności). Przykład: w 2013 r. 7-letni pojazd o przebiegu rocznym 25000 km. kwalifikował się do wycofania, natomiast wg założeń obowiązujących w 2014 r. ten sam pojazd nie kwalifikował się do wycofania.

⁷³ AB-I-501/2000.

⁷⁴ Prezentacja na naradzie służbowej w dniu 24 listopada 2014 r.

⁷⁵ W analizie nie ujęto pojazdów samochodowych pozostających na stanie wydzielonych jednostek (pododdziału antyterrorystycznego oraz samodzielnych pododdziałów prewencji w Katowicach, Częstochowie i Bielsku Białej), oraz innych środków transportu (motocykle, łódzie, wsparcie logistyczne - przyczepy).

⁷⁶ Pismo znak: TR-WKT10/14/555/14.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na niewystarczające rozpoznanie przez WTI i Sztab KWP potrzeb jednostek organizacyjnych Policji nadzorowanych przez KWP w Katowicach w zakresie wyposażenia w terminale mobilne. Równocześnie NIK zwraca uwagę na występowanie istotnej różnicy pomiędzy liczbą terminali mobilnych wykazywaną w obowiązujących w KWP w okresie objętym kontrolą *Tabelach norm należności* a liczbą terminali przydzielonych oraz liczbą terminali będących w eksploatacji.

[Dowód: akta kontroli, str. 496-498, 558-559, 561, 589-596, 676-689, 742-743, 761-762, 879-892, 893-898, 931]

3. Sposób wykorzystania narzędzi i systemów teleinformatycznych, w tym SWD

Opis stanu faktycznego

Narzędzia i systemy teleinformatyczne wdrożone dla potrzeb służb dyżurnych w latach 2012 - 2015. W okresie objętym kontrolą w KWP funkcjonowały obok siebie dwie aplikacje SWD oraz EKSD, obie wykorzystywane podczas pracy przez służbę dyżurną. SWD został wdrożony w KWP we wrześniu 2012 r. zgodnie z postanowieniami zarządzenia nr 453 KGP z 27 kwietnia 2011 r. w sprawie form i metod przetwarzania informacji wspomagających kierowanie niektórymi działaniami Policji podejmowanymi w celu wykonania zadań ustawowych⁷⁷, natomiast EKSD została wprowadzona do użytku w KWP na podstawie decyzji Nr 235/07 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach z 4 czerwca 2007 r. Aplikacja SWD posiadała dziewięć podaplikacji (modułów) podczas gdy EKSD posiadała 43 podaplikacje (moduły), z których 32 były wykorzystywane. EKSD w porównaniu do SWD nie posiadała: modułu mapowego do prezentacji patroli i zdarzeń na mapie, grafików służb funkcjonariuszy, nie współpracowała także z systemami zewnętrznymi. W latach 2012-2015 w KWP i w podległych jej jednostkach wdrożono następujące moduły ww. aplikacji:

- SWD – aplikacja KGP (wrzesień/październik 2012 r. we wszystkich jednostkach terenowych) oraz podaplikacja – Dyspozytor UMM (grudzień 2013 – styczeń 2014) dla służb dyżurnych - do wizualizacji lokalizacji patroli w terenie,
- EKSD w 2012 r.: ARIZ – informacja z systemu Osadzony, Doprowadzenia, Moduł krajowego wyszukiwania w EKOZ na Euro 2012, Zapotrzebowanie na siły i środki prewencyjne, Dziennik Sztabowy, Książka wejść do budynku, Moduł analityczny umożliwiający wykorzystanie danych z SWD, Książka konwojowa. W 2013 r.: WRI - Wojewódzki Rejestr Imprez, Rejestr Pielgrzymek, Rejestr Kontroli Pojazdów, Moduł Typowań na podstawie bazy SEPIZ ARIZ. W 2014 r.: Moduł Wykorzystania MTN i MTP (terminale mobilne), Moduł kontroli służby, System poczty ekspresowej II.

[Dowód; akta kontroli, str. 105-111, 208-219]

W latach 2012-2015 na potrzeby służb dyżurnych podległych KWP wdrożono system rejestracji korespondencji telefonicznej oraz system faksowo-mailowy zastępujący łączność telekopiową. W przypadku pierwszego systemu wszystkie środki łączności przewodowej na stanowisku dyżurnego jednostki (telefony łączności resortowej, telefony sieci publicznej, telefony alarmowe 997 oraz radiostacje) włączone były do systemu rejestracji korespondencji głosowej. W systemie występowały rejestratory dwóch typów: rejestratory zlokalizowane w jednostkach, nagrywające środki łączności podłączone do nich bezpośrednio oraz centralny rejestrator telefonów IP służących do współpracy z WCPR. Każdy z ww. systemów rejestracji oprócz treści rozmowy zapisywał także dane związane z połączeniem: datę i godzinę rozpoczęcia połączenia, czas jego trwania, numer abonenta dzwoniącego. Na stanowiskach dostępowych dyżurnych jednostek zainstalowane były aplikacje umożliwiające dostęp do rejestratorów oraz odsłuch rozmów przez dyżurnych, które zostały przeprowadzone z ich stanowiska wraz z danymi towarzyszącymi, takimi jak numer telefonów. W drugim systemie na stanowisku dyżurnego jednostki nie ma specjalnej dedykowanej aplikacji, wykorzystywany był w tym celu program pocztowy Lotus Notes.

[Dowód: akta kontroli str. 678, 683-684, 764-770]

⁷⁷ Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz.74

Stan wdrożenia narzędzi i systemów oraz osiągnięcie założonej funkcjonalności na dzień rozpoczęcia kontroli. W wyniku oględzin funkcjonalności SWD w KWP stwierdzono, m.in.:

- funkcjonalność SWD związana z Obsługą zgłoszenia polegająca na utworzeniu nowego zdarzenia i przekazaniu go innej służbie ratowniczej nie działała. Powodem był brak połączenia pomiędzy systemem WCPR a SWD. Nie działało tzw. *formatkowe* przekazywanie zgłoszeń pomiędzy ww. systemami,

- funkcjonalność związana z Obsługą służby patrolu polegająca na Tworzeniu grafiku – zakładka *Grafik Planowany* (Zarządzanie Siłami i środkami) stanowiła powielenie grafiku sporządzanego w KWP na początku miesiąca w formie papierowej, który był następnie zatwierdzany także w formie elektronicznej w SWD. W KWP w grafiku obligatoryjnie ujmuje się policjantów pełniących służbę patrolową i obchodową natomiast w odniesieniu do pozostałych policjantów robi się to fakultatywnie, tj. jeśli zostali ujęci w grafiku np. na podstawie decyzji kierownika jednostki organizacyjnej,

- funkcjonalność nazwana w SWD *Pojazdy usunięte* była nieaktywna.

Ponadto w SWD będącym przedmiotem oględzin nie stwierdzono modułów umożliwiających przeprowadzenie (na potrzeby KWP) analiz w zadanych przekrojach, na podstawie danych zawartych w ww. systemie np. w celach zarządczych. Według funkcjonariuszy uczestniczących w oględzinach, niezbędne analizy na potrzeby KWP prowadzone są poza SWD, na podstawie danych pobieranych z tego systemu do EKSD.

[Dowód: akta kontroli, str.324-332]

Moduł mapowy UMM posiadał nieaktualną mapę, charakteryzował się długim (od kilku do kilkunastu minut) czasem pobierania danych do wizualizacji mapy, niską jej rozdzielczością w zbliżeniu, słabo widocznym w module (z punktu widzenia Dyżurnego KWP) rozróżnieniem patroli poszczególnych pionów (np. prewencji, ruchu drogowego, kryminalnego) wskutek znacznego zagęszczenia oznaczeń patroli na małym obszarze. SWD nie posiadał filtra umożliwiającego obrazowanie na mapie patroli konkretnego pionu. W sytuacji gdy liczba patroli przekraczała 500 (rekordów) nie było na SK KWP możliwości podglądu na dyslokację pozostałych patroli. W takiej sytuacji, w celu uzyskania ww. informacji potrzebne były dodatkowe działania w systemie SWD, polegające na zebraniu niezbędnych danych dotyczących 32 KMP/KPP. W trakcie oględzin moduł mapowy o godz.13.40 uległ zawieszeniu i do godziny 14.00 nie uruchomił się.

W trakcie oględzin pracy na SK dyżurny KWP na podstawie modułu mapowego nie miał możliwości określenia w każdym czasie pozycji patroli pełniących służbę. Na podstawie wskazań modułu mapowego SWD podjęto próbę weryfikacji lokalizacji dwóch wybranych patroli przy pomocy urządzeń łączności resortowej poprzez połączenie z dyżurnymi komend w Świętochłowicach oraz Chorzowie w celu weryfikacji miejsca dyslokacji patrolu. W pierwszym przypadku patrol wg wskazań modułu mapowego na SK znajdował się w Świętochłowicach na ulicy Krakowskiej, natomiast po telefonicznym sprawdzeniu stwierdzono, że znajdował się w Świętochłowicach na ulicy Górnej. W drugim przypadku patrol wg wskazań modułu mapowego znajdował się w Chorzowie na ulicy Narutowicza, natomiast po sprawdzeniu patrol obsługujących zdarzenie znajdował się na ul. Legnickiej.

[Dowód: akta kontroli, str. 311-332]

Sposób sprawowania nadzoru i monitorowania działania podległych jednostek Policji w zakresie łączności i informatyki. Informacje w sprawie poprawności działania łączności i informatyki zbierane są na bieżąco przez WTI KWP. Pracownicy WTI w dwóch przypadkach sprawdzali na terenie jednostki zgłaszającej występujące problemy w ww. zakresie. Działania także podejmował Sztab KWP w ramach prowadzonych na swoje potrzeby, opisanych niżej, badań prawidłowości łączności z patrolami, a w szczególności ich widoczności w Module Mapowym SWD.

[Dowód: akta kontroli, str.604-611,670-671, 742-752]

Terminale od czasu ich wprowadzenia do stosowania w KWP do listopada 2013 r. służyły jako urządzenia, w których można było dokonać sprawdzeń w KSIP⁷⁸. W listopadzie 2013 r. do terminali mobilnych wdrożono aplikację *Mobilnego Klienta SWD* oraz *AutoMapę*. Jednocześnie stanowiska komputerowe SWD poszerzono o moduł MAPA dzięki czemu patroli, które posiadały w służbie terminal mobilny z GPS mogły się stać widoczne na mapie SWD.

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelników Sztabu KWP i WTI KWP, od chwili wdrożenia ww. aplikacji, występowały problemy związane z oprogramowaniem oraz współpracą SWD z Uniwersalnym Modułem Mapowym (UMM) i terminalami mobilnymi (MTN i MTP). Zgłaszane przez użytkowników problemy dotyczyły m.in.:

- widoczności patroli w UMM, utraty łączności między MTN a SWD, pomimo iż urządzenie informowało, że połączenie jest cały czas aktywne,
- błędnych wskazań pozycji patrolu na mapie SWD, pomimo prawidłowego działania MTN, długiego czasu wizualizacji patrolu na mapie (od włączenia urządzenia mobilnego i zalogowania do systemu widoczność po ok. 20 minutach),
- braku aktualnych map w UMM (patrole widoczne były na terenach zielonych zamiast na drogach),
- braku możliwości rejestracji programu AutoMapa w MTN,
- braku zabezpieczeń systemu operacyjnego urządzenia mobilnego – każdy użytkownik ma dostęp do ustawień systemowych i mógł np. wyłączyć odbiornik GPS,
- braku uchwytów na MTN w pojazdach, co powodowało, że korzystanie z nich było nieergonomiczne i stwarzało ryzyko niekontrolowanego przemieszczenia się urządzenia w pojeździe oraz zmuszało użytkowników do przewożenia urządzeń w takich miejscach w pojeździe, gdzie mógł występować problem z odbiorem sygnału GPS,
- problemów z odświeżaniem okna z mapą SWD,
- zbyt małej częstotliwości przesyłania tzw. ramek z pozycją patrolu powodującej, że w dużych miastach nie było możliwości weryfikowania trasy poruszania się patrolu,
- braku w SWD informacji o zalogowaniu się patrolu w aplikacji Klient Mobilny SWD (patrol na mapie SWD pojawiał się w momencie nawiązania połączenia GPS natomiast Dyżurny do tego momentu nie wiedział czy użytkownik uruchomił urządzenie i rozpoczął służbę w aplikacji w SWD).

Powyższe i inne problemy z działaniem aplikacji i współpracy z terminalami mobilnymi były zgłaszane przez Sztab KWP, Wydział Prewencji KWP oraz WTI KWP odpowiednio do Głównego Sztabu Policji KGP oraz Biura Łączności i Informatyki KGP⁷⁹.

[Dowód: akta kontroli, str. 422-428, 482-483, 600-611, 732-734, 757-758]

Dane z analiz Sztabu KWP przeprowadzonych w listopadzie 2014 r., dotyczących sposobu wykorzystania systemu MAPA w SWD pod kątem widoczności patroli na mapie wykorzystywanej przez dyżurnych 32 jednostek terenowych wskazywały⁸⁰, że w badanych dniach 258 patroli (38%) będących w dyspozycji dyżurnych, było widocznych na mapie. W tych samych dniach na 670 patroli tylko 53% będących w dyspozycji dyżurnych było wyposażonych w terminale mobilne (MTN, MTP i telefony HTC) umożliwiające lokalizację patrolu na mapie. Zdiagnozowanymi przez Sztab KWP przyczynami braku widoczności patroli były, m.in.: wykorzystywanie przez patroli terminali bez GPS oraz awarie terminali z GPS, a także: niepobranie terminali przez patroli z powodu nieprzypisania funkcjonariuszy do urządzeń, brak zainstalowanego Klienta Mobilnego na urządzeniu, brak aktualnej licencji na mapę do pobranego urządzenia, zapomnienie przez policjanta kodu PIN, użytkowanie terminala bez karty SIM, nieważność karty KSD i inne. Stwierdzone nieprawidłowości wskazywały na niewykonywanie przez podległe KWP jednostki terenowe poleceń i rekomendacji formułowanych w powyższym zakresie przez Pierwszego Zastępcę

⁷⁸ KSIP – Krajowy System Informacji Policji – patrz: rozporządzenie MSWiA z 31 grudnia 2012 r. w sprawie przetwarzania informacji przez Policję (Dz. U. z 2013 r., poz.8 ze zm.) oraz decyzja Nr 125 KGP z 5 kwietnia 2013 r. w sprawie funkcjonowania Krajowego Systemu Informacji Policji (Dz. Urz. KGP z 2013 r. poz.28 ze zm.).

⁷⁹ Zwane dalej: BLiI KGP.

⁸⁰ Badanie prowadzone w dniach 6, 20 i 27 listopada 2014 r. łącznie w 32 komendach miejskich i powiatowych.

Komendanta Głównego Policji⁸¹, Zastępcę Śląskiego Komendanta Policji⁸² oraz Naczelnika Sztabu KWP⁸³.

[Dowód: akta kontroli, str. 637-639, 643-644, 669, 742-752]

Przyczyny wyłączenia terminali mobilnych z eksploatacji. Z informacji zbieranych przez WTI KWP⁸⁴ w okresie od lipca 2013 r. do września 2014 r. (przez 15 miesięcy) wynika, że wyłączenia z eksploatacji terminali mobilnych MTN były głównie związane z tzw. *przyczynami innymi*, które stanowiły od 57,4% (w czerwcu 2014 r.) do 87,0% (w lipcu 2013 r.) liczby urządzeń wyłączonych z eksploatacji⁸⁵. *Uszkodzenia* stanowiły od 10,3% (w lipcu 2013 r.) do 42,1% (w czerwcu 2014 r.) przyczyn wyłączonych terminali. Zgodnie z ww. danymi błędy programowe nie stanowiły istotnych powodów wyłączenia terminali z eksploatacji (stanowiły od 0,4% do 3,1% przyczyn wyłączenia urządzeń z eksploatacji). Należy zauważyć, że przyczyną wyłączenia terminali MTN z eksploatacji w okresie od lipca do listopada 2013 r. był również *brak kart dostępu do KSIP* (od 1,8% do 2,7%). Głównymi przyczynami wyłączenia z eksploatacji terminali mobilnych MTP były: *naprawa pojazdu* - od 24,7% (w lipcu 2013 r.) do 58,2% (w lipcu 2014 r.), *zdemontowanie z pojazdu* - od 8,6% (w sierpniu 2014 r.) do 18,4% (we wrześniu 2013 r.), *uszkodzenie terminalu* od 0 % (w sierpniu i wrześniu 2013 r. do 30% (w marcu 2014 r.). Również w przypadku terminali MTP przyczynami ich wyłączenia z eksploatacji w okresie od lipca do grudnia 2013 r. był *brak karty*, co stanowiło od 4,1% (w październiku 2013 r.) do 7,9 % (w grudniu 2013 r.) łącznej liczby terminali wyłączonych z eksploatacji w danym miesiącu.

[Dowód: akta kontroli, str.561,568-572]

Przerwy w eksploatacji terminali mobilnych. Z powodu braku ważnej umowy na transmisję danych⁸⁶ w IV kwartale 2012 r. nie działało 611 sztuk terminali mobilnych natomiast w pierwszym półroczu 2013 r. nie działało 1 541 sztuk terminali w KWP.

Zgodnie z informacjami WTI KWP, 7 maja 2013 r. Błłil KGP podpisało umowę na dostawę kart SIM zabezpieczających transmisję danych w terminalach mobilnych⁸⁷. Dostawa kart do WTI KWP odbyła się w trzech etapach w okresie od 21 maja do 4 lipca 2013 r. Karty SIM były wydawane sukcesywnie wraz z kartami KSD⁸⁸ służącymi do logowania się w terminalu. Od momentu wprowadzenia kart KSD wzrosło wykorzystanie terminali z uwagi na możliwość przypisania do jednego urządzenia ośmiu użytkowników (wcześniej do karty SIM można było przypisać trzech). W okresie objętym kontrolą zdiagnozowano uszkodzenia pięciu szt. kart SD, które zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika WTI zostały zamienione na nowe.

[Dowód: akta kontroli, str.683-689, 761-762]

Ponadto w związku z występującymi problemami związanymi z zarejestrowaniem AutoMapy w terminalach mobilnych oraz informacją Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii⁸⁹, udostępniającego produkty Aplikacji Mobilnej Uniwersalnego Modułu Mapowego⁹⁰, że przywrócenie pełnej funkcjonalności nastąpi pod koniec marca 2014 r., KGP podjęła decyzję, że oprogramowanie powinno być instalowane na urządzeniach wyposażonych w GPS, na których rejestracja oprogramowania AutoMapy odbędzie się po przywróceniu pełnego dostępu do narzędzi aplikacji UMM, co miało się dokonać, według szacunków

⁸¹ Gs-d-244/2014 z 5 lutego 2014 r.

⁸² Zw-I-042-3/4704/13 z 27 listopada 2013 r.

⁸³ Im-ND-042-2/51/14 z 18 lutego 2014 r.

⁸⁴ Informacje w ww. sprawie były zbierane na potrzeby KGP, która zrezygnowała w październiku 2014 r. ze zbierania ww. informacji.

⁸⁵ Do innych przyczyn wyłączenia terminali z eksploatacji WTI zaliczał: problem z odczytaniem karty SIM, wymianę karty SIM, zmianę użytkownika, odblokowanie użytkowników, brak możliwości wczytania na listy użytkowników, niepoprawne działanie oprogramowania, tzw. zawieszenie, występowanie problemów z łącznością GPS/GSM.

⁸⁶ Umowy na transmisję danych podpisywane były centralnie dla wszystkich województw przez Błłil KGP.

⁸⁷ Umowa wg informacji WTI KWP miała kończyć się w dniu 23 maja 2015 r.

⁸⁸ Zgodnie z § 1 pkt 4 zarządzenia Nr 5 KGP z 29 stycznia 2014 r. w sprawie form uwierzytelniania użytkowników systemów teleinformatycznych Policji przeznaczonych do przetwarzania informacji jawnych – karta KSD jest to karta typu microSD z wbudowanym kryptoprocesorem, umożliwiającym identyfikację i uwierzytelnienie użytkownika terminala noszonego.

⁸⁹ Zwanego dalej: GUGiK.

⁹⁰ Zwany dalej: UMM

GUGiK do końca marca 2014 r. Funkcjonalność modułu mapowego do dnia zakończenia kontroli NIK nie została przywrócona.

[Dowód: akta kontroli, str.640-642,655-666]

Zmiany wprowadzane w oprogramowaniu terminali skutkowały także przerwami w użytkowaniu terminali w latach 2013 -2014, natomiast WTI KWP nie prowadził ewidencji obrazującej w jaki sposób jednostki przeprogramowywały terminale oraz jak długo poszczególne terminale były wyłączone z eksploatacji.

[Dowód: akta kontroli, str. 761-762]

Serwis terminali mobilnych. W WTI KWP były prowadzone *Książki sprzętu MTN-MTP Serwis* w których odnotowywane były zdarzenia i terminy związane z przekazywaniem sprzętu do naprawy. W latach 2013-2015 r. (do 9 kwietnia 2015 r.) książki wg liczby porządkowej zawierały 201, 303 oraz 70 wpisów⁹¹. Na podstawie 51 wylosowanych rekordów (wpisów)⁹² ustalono, m.in. że okres pomiędzy :

- datą przyjęcia przez WTI sprzętu do naprawy a datą przekazania przez Wydział sprzętu do naprawy podmiotom zewnętrznym wynosił od 18 do 422 dni,
- datą przyjęcia przez WTI sprzętu do naprawy a dniem odbioru sprzętu przez Wydział po naprawie wynosił od 0 dni ⁹³do 490 dni,
- datą przyjęcia sprzętu przez WTI do naprawy od jednostki terenowej a dniem odbioru sprzętu przez jednostkę terenową po naprawie wynosił od 0 do 579 dni,
- datą odbioru sprzętu przez WTI po naprawie a datą odbioru sprzętu przez jednostkę terenową po naprawie z Wydziału wynosiła od 0 do 415 dni.

[Dowód: akta kontroli, str. 562-567]

Naczelnik WTI KWP wyjaśnił m.in., że przewlekłość w przekazywaniu terminali mobilnych do naprawy wynikała z braku podpisanej centralnie umowy na serwisowanie terminali przez Błil KGP w związku z tym, że kolejne postępowania przetargowe kończyły się niepowodzeniem. KWP z własnych środków w miarę możliwości dokonywała napraw. Pod koniec sierpnia 2014 r., po podpisaniu centralnej umowy WTI mógł rozpocząć wysyłanie terminali do naprawy z ograniczeniem do 10 sztuk w jednej partii, następną można było wysłać po odebraniu poprzedniej. Środki finansowe przewidziane w umowie pozwoliły na naprawę 50 terminali będących na stanie KWP, kolejne środki zostały przekazane w grudniu 2014 r. z których naprawiono 113 sztuk terminali. Firmy zewnętrzne naprawiały sprzęt w ciągu 15 dni roboczych i tylko w pojedynczych przypadkach czas ten mógł ulec wydłużeniu ze względu na dostępność części. Zdaniem Naczelnika WTI zadaniem pracownika łączności KMP/KPP jest ustalenie czy urządzenia wróciły z naprawy oraz sprawdzanie w trakcie pobytu w KWP czy są urządzenia do odbioru.

[Dowód: akta kontroli, str. 688-689]

Ponadto na podstawie wylosowanej próby zapisów w *Książce MTN-MTP Serwis* ustalono, że w pięciu przypadkach⁹⁴ naprawiony sprzęt odebrany przez WTI KWP z naprawy 15 października 2014 r. (w dwóch przypadkach) i 23 grudnia 2014 r. (w trzech przypadkach), do 9 kwietnia 2015 r. nie został odebrany przez jednostki terenowe. Informacje e-mailowe o możliwości odbioru sprzętu zostały przesłane z WTI KWP do jednostek terenowych w Zabrze i Chorzowie 5 lutego 2015 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 562-567]

Naczelnik WTI KWP wyjaśnił, że pracownik WTI KWP poinformował telefonicznie oraz w późniejszym czasie przypominał e-mailowo jednostkom o naprawionych terminalach.

[Dowód: akta kontroli, str. 688-689]

Przygotowanie i stan wdrożenia z dniem 1 stycznia 2015 r. obsługi telefonicznych zgłoszeń alarmowych (dotychczasowy numer 997) przez numer 112. W wyniku oględzin SWD stwierdzono m.in., że nie działała funkcjonalność SWD związana z *Obsługą zgłoszenia* polegająca na utworzenia nowego *zdarzenia* i przekazania go innej służbie

⁹¹ Liczba porządkowa w Książkach.

⁹² Losowanie proste bez zwracania.

⁹³ Wartość 0 oznacza: w tym samym dniu.

⁹⁴ Liczba porządkowa: 57/14, 58/14, 59/14,60/14,71/14

ratowniczej. Powodem był brak połączenia pomiędzy system WCPR a SWD. Nie działało tzw. *formatkowe* przekazywanie zgłoszeń pomiędzy systemami.

[Dowód: akta kontroli, str. 324-332]

Zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika WTI KWP, *Policja jest przygotowana pod względem technicznym, by móc przekazać wywołania alarmowe na numer 997 do WCPR, jednakże do chwili obecnej nie otrzymano żadnej informacji od strony ŚUW⁹⁵ świadczącej o przygotowaniach WCPR do takiego przejęcia. W opinii Naczelnika WTI KWP powyższy stan miał swoje źródło w dwóch przyczynach: 1) formalnej – nieogłoszeniu przez ministra właściwego ds. administracji publicznej, o którym mowa w art. 29 us.1. pkt 3 ustawy z 22 listopada 2013 r. o Systemie Powiadamiania Ratunkowego⁹⁶, gotowości centrów powiadamiania ratunkowego do obsługi zgłoszeń alarmowych kierowanych na numery 997, 998 i 999 oraz 2) technicznej – braku integracji systemów informatycznych. W chwili obecnej informacje wpisywane w formatkę SI WCPR nie są przekazywane do systemu SWD Policji. To co zgłaszający na numer 112 powie operatorowi WCPR, musi powtórzyć dyżurnemu jednostki Policji. Zarówno operator WCPR jak i dyżurny Policji nie wymieniają się danymi na poziomie systemów informatycznych.*

[Dowód: akta kontroli, str. 681]

Przyjmowanie zgłoszeń przez Dyżurnych, Zastępców Dyżurnych KWP w Katowicach.

Podczas przeprowadzonych oględzin przekazania służby na SK KWP pomiędzy dyżurnymi, zdający służbę poinformował przejmującego służbę o wydarzeniach zaistniałych w czasie kończącej się służby. Przekazanie trwało 10 minut. Podczas przekazania nie sprawdzano rejestrów i ewidencji znajdujących się na SK⁹⁷. Dyżurny przekazujący służbę wraz zastępcami wylogowali się z SWD, natomiast obierający służbę Dyżurny wraz z Zastępcami zalogowali się do SWD przy pomocy posiadanych kart chipowych i kodów PIN.

Zgłoszenia zdarzeń do KWP z telefonu 112 były przekazywane przez operatorów WCPR w wyniku przekierowania rozmów, w sytuacji gdy dyżurni właściwej jednostki Policji nie odbierali połączeń z centrum. Przekierowanie następowało w trzech sytuacjach: w przypadku niedostępności stanowiska we właściwej KMP/KPP (awaria sieci lokalnej, awaria sieci OST112), w przypadku zajęcia wszystkich linii na stanowisku kierowania właściwej KMP/KPP oraz w przypadku gdy wywołanie od WCPR do właściwej KMP/KPP nie zostało odebrane przez określony czas. Nieodebrane rozmowy z telefonu alarmowego 112, zgodnie z ustaleniami Komitetu Sterującego działającego pod przewodnictwem Wojewody Śląskiego, którego celem było uruchomienie WCPR w Katowicach, miały być przekierowywane do KWP po 180 sekundach od wywołania jednostki Policji⁹⁸. Połączenia te były ewidencjonowane na SK KWP w *Dzienniku Pracy na Wojewódzkim Stanowisku Odbioru Zgłoszeń Alarmowych przekierowanych przez operatorów Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Katowicach*. W Dzienniku tym było odnotowanych 346 połączeń telefonicznych z WCPR w 2013 r., 3 401 połączeń w 2014 r. oraz 735 połączeń w styczniu 2015 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 311-323, 285-287]

W czasie oględzin, Zastępca Dyżurnego przyjmujący połączenie (oraz przekierowania z WCPR) nie dokonywał zapisów wg algorytmów zapisanych w SWD, tj. podjętych czynności bowiem nie dysponował siłami i środkami, a jedynie przekazywał zgłoszenie

⁹⁵ Śląski Urząd Wojewódzki w Katowicach.

⁹⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 1635

⁹⁷ Na SK prowadzone było 7 ewidencji w formie papierowej :*Dziennik Pracy na Wojewódzkim Stanowisku Odbioru Zgłoszeń Alarmowych przekierowanych przez operatorów Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Katowicach*, rejestr sprawdzania łączności radiowej z podległymi jednostkami (na każdej zmianie ze wszystkimi jednostkami), *Książka ewidencji wydawania i przyjmowania broni i amunicji* prowadzona na potrzeby Wydziału Sztabu Policji oraz w celu ewidencjonowania przechowywania broni i amunicji spoza Wydziału w sytuacji gdy nie pracują odpowiedzialne ze jej przechowywania Wydziały KWP, *Książka ewidencji kluczy CBS*, *Książka ewidencji kluczu OIN* (informacje niejawnie), *Książka pobranych szyfrogramów i informacji niejawnych*, Ewidencja wydawania kluczy dla sali konferencyjnej.

⁹⁷ Losowanie proste bez zwracania.

⁹⁸ Wykorzystywano w tym celu standardowy mechanizm Cisco Call Managera, który odpowiadał za łączność telefoniczną w sieci OST112 (*hunting*- poszukiwanie wolnej linii telefonicznej w określonej grupie abonentów).

w ramach systemu do tzw. *odpowiedzialności* innej, właściwej KMP/KPP. Na SK znajdował się system rejestrujący wszystkie połączenia z telefonu 112 oraz rejestrujący połączenia ze środków łączności cywilnej i resortowej.

[Dowód: akta kontroli, str.311-323]

Warunki pełnienia służby przez dyżurnego na stanowisku kierowania. SK znajdowało się na I piętrze budynku KWP w Katowicach w pomieszczeniach zajmowanych przez Sztab KWP. W skład SK wchodziło pomieszczenie o powierzchni ok.75 m², do którego przylegało oddzielone szklaną ścianą (przepierzeniem) Centrum Operacyjne⁹⁹ o powierzchni ok. 50 m². Centrum użytkowane było, zgodnie z wyjaśnieniami Naczelnika Sztabu KWP, najczęściej w weekendy bądź w przypadku większych wydarzeń, np. imprez sportowych, wydarzeń społecznych - strajki itp. Wyposażenie SK było funkcjonalne. W Centrum znajdował się wydzielony magazyn broni i amunicji. Broń była wydawana przez okienko znajdujące się na SK i wychodzące na korytarz przed SK. Funkcjonariusze pobierający i zdający broń oraz amunicję nie wchodziło do pomieszczenia SK. Funkcjonariusze na SK prowadzili dokumentację związaną z wydawaniem broni i amunicji, wydawaniem kluczy do pomieszczeń CBS oraz sali konferencyjnej.

W trakcie oględzin osoby pełniące służbę na SK nie wydawały kluczy do pomieszczeń oraz nie wydawały broni. Na SK KWP znajdowały się środki łączności spełniające wymogi określone w § 12 ust.1 zarządzenia nr 1173 KGP. Na SK KWP nie było telefonu do odbioru połączeń z telefonu alarmowego 997, natomiast na stanowisku znajdował się telefon do odbioru połączeń z numeru alarmowego 112. Na SK tym znajdował się telewizor z możliwością odbioru audycji radiowych oraz kasa pancerna do przechowywania dokumentów niejawnych. Kluczem do kasy dysponował Dyżurny. Na ścianach były zawieszane mapy Polski i województwa śląskiego. W strefie zajmowanej przez SK znajdowało się pomieszczenie socjalne, o jakim mowa w § 12 ust. 2 zarządzenia 1173 KGP¹⁰⁰.

[Dowód: akta kontroli, str. 287, 311-323]

Przydatność i wykorzystanie SWD do dowodzenia. Naczelnik Sztabu KWP w sprawie sposobu wykorzystania w KWP SWD od czasu wdrożenia tego systemu w październiku 2012 r. do dowodzenia¹⁰¹ interwencjami, zabezpieczeniem prewencyjnym, akcjami i operacjami, podał m.in., że gromadzone w ramach SWD dane wykorzystywane były do sporządzania meldunków sytuacyjnych/doraźnych, np. w trakcie wyborów parlamentarnych, przy operacji „EURO 2012”, „Siatka 2014” itp. *Należy jednak zaznaczyć, że są to działania już po czasie nie mające wpływu na proces dowodzenia. [...] Biorąc pod uwagę definicję pojęcia dowodzenie można stwierdzić, że SWD nie ma z tym zagadnieniem nic wspólnego. Informacje wpływające na podejmowanie decyzji przekazywane są przez system DNI.¹⁰² [...] Wykorzystując SWD do zabezpieczenia imprez w różnej formie (operacja, akcja, zabezpieczenie prewencyjne, interwencja) nie zwalnia z konieczności dokumentowania w innych systemach tj. DNI, PRIM¹⁰³, a dodatkowo generuje konieczność sporządzania ręcznego różnego rodzaju meldunków, pomimo że dane w nich zawarte dostępne są w wyżej wymienionych systemach.*

[Dowód: akta kontroli, str.282-283]

KWP nie umożliwiono osiągnięcia pełnej funkcjonalności SWD, czemu dodatkowo towarzyszyło zbyt małe wykorzystanie terminali mobilnych w służbie patrolowo-obchodowej. NIK zwraca uwagę na konieczność lepszego wykorzystania tych terminali, między innymi dzięki skróceniu czasu ich napraw.

[Dowód: akta kontroli, str.324-332,422-428, 482-483, 562-567, 600-611, 732-734, 757-758]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

⁹⁹ Zwane dalej: Centrum.

¹⁰⁰ Pracujący na SK KWP dyżurni i jego zastępcy mieli dostęp do: szatni, toalety (2 kabiny), pomieszczenia socjalnego wraz z wyposażeniem (łódzka, mikrofalówka, płyta grzewcza, zlewozmywak, szafki na naczynia). Wejście do pomieszczenia socjalnego, szatni, toalet odbywało się przez Centrum.

¹⁰¹ Działalności zdefiniowanej w zarządzeniu Nr 23 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 września 2014 r. w sprawie metod i form przygotowania i realizacji działań Policji w związku ze zdarzeniami kryzysowymi – poprzednio w rozumieniu zarządzenia Nr 213 KGP z dnia 28 lutego 2007 r. w sprawie metod i form przygotowania i realizacji zadań Policji w przypadkach zagrożenia życia i zdrowia ludzi lub ich mienia albo bezpieczeństwa i porządku publicznego (Dz. Urz. KGP Nr 5, poz.49).

¹⁰² Dedykowane Narzędzie Informatyczne (DNI).

¹⁰³ Policyjny Rejestr Imprez Masowych (PRIM).

1. Najwyższa Izba Kontroli ocenia jako nieprawidłowe działania niektórych funkcjonariuszy na SK KWP polegające na długotrwałym przekazywaniu w ramach SWD właściwym jednostkom Policji otrzymanych i zarejestrowanych w tym systemie zgłoszeń. Na podstawie losowo wybranej próby¹⁰⁴ 30 zgłoszeń zapisanych w SWD (z 1 506 odnotowanych w IV kwartale 2014 r. i w styczniu 2015 r.) oraz na podstawie odsłuchu plików dźwiękowych odpowiadających zarejestrowanym zgłoszeniom ustalono, m.in., że:

- czas od zakończenia przez operatora KWP rozmowy telefonicznej z nr 112 WCPR (tj. czas od momentu utworzenia pliku dźwiękowego z uwzględnieniem długości pliku) do momentu rejestracji przez niego zgłoszenia w SWD w 20 na 30 badanych przypadkach (66,7%) wynosił powyżej 3 minut. Zgłoszenia były odnotowywane w SWD przez operatorów od 1 min 45 s od zakończenia rozmowy ze zgłaszającym do 18 min 45 s,
- czas od zakończenia rozmowy telefonicznej z nr 112 WCPR do chwili przekształcenia w SWD przez operatora KWP zgłoszenia w *zdarzenie* (decyzja dyspozytorska) w 24 przypadkach na 30 (80%) wynosił powyżej 5 minut. Zgłoszenia były przekształcane przez operatorów w *zdarzenie* od 3 min 25 s do 22 min 31 s od zakończenia rozmowy ze zgłaszającym,
- czas od zakończenia rozmowy telefonicznej z nr 112 WCPR do chwili przekazania przez operatora KWP tzw. odpowiedzialności do innej jednostki w ramach SWD w 14 na 30 przypadków (46,7%) wynosił powyżej 10 minut. Zarejestrowane zdarzenia były przekazywane do innej jednostki (KMP/KPP) przez operatorów KWP od 5min 37 s do 43 min 58 s od zakończenia rozmowy.

[Dowód: akta kontroli, str. 279-288,335-338, 341-415]

Przyczynami nieuzasadnionego, w ocenie NIK, przedłużania czasu od momentu zakończenia rozmowy ze zgłaszającym do momentu rejestracji zgłoszenia w SWD, następnie od zakończenia rozmowy ze zgłaszającym do momentu przekształcenia w SWD zgłoszenia w *zdarzenie* oraz do momentu zakończenia rozmowy do momentu przekazania przez operatora KWP zdarzenia do tzw. *odpowiedzialności* jednostki Policji właściwej terytorialnie, była: opóźniona rejestracja zgłoszenia w SWD, zbyt długa rejestracja samego zgłoszenia i utworzenia w SWD tzw. *zdarzenia*, zbyt długi czas, który upływał od momentu utworzenia *zdarzenia* do momentu podjęcia decyzji o jego przekazaniu do odpowiedzialności innej jednostki oraz czas jaki upływał do momentu zaakceptowania przejęcia odpowiedzialności przez dyżurnego jednostki przyjmującej. Przyczynami mogącymi mieć wpływ na odnotowany upływ czasu pomiędzy zakończeniem rozmowy ze zgłaszającym a momentem zarejestrowania przez operatora KWP *zdarzenia* w SWD, mogły być m.in. rozbieżności w ustawieniach zegarów serwerów (brak ich synchronizacji), na których były gromadzone pliki dźwiękowe zgłoszeń z telefonu alarmowego 112 oraz na którym funkcjonował SWD. Różnice pomiędzy czasami ww. serwerów, wg wyjaśnień specjalisty w WTI KWP, wynosiły średnio około 3 minut.¹⁰⁵ Zdaniem NIK powyższe różnice nie miały jednak istotnego znaczenia dla czasów przekazywania przez operatorów KWP w ramach SWD zarejestrowanych i przekształconych w *zdarzenia* zgłoszeń do zmiany *odpowiedzialności jednostki obsługującej działanie*, w tym przypadku do właściwych KMP/KPP. Odpowiedzialność za powstanie nieprawidłowości w obsłudze zdarzeń w ramach SWD ponoszą obsługujący je właściwi operatorzy KWP, a za niezapewnienie synchronizacji zegarów pracownicy WTI KWP oraz funkcjonariusze Sztabu KWP za brak właściwego nadzoru nad pracą dyżurnych na SK KWP.

[Dowód: akta kontroli, str. 30, 45-46, 279-288, 337-338, 499-536, 691-704]

Naczelnik Sztabu KWP w sprawie nierzetelnego odnotowywania w SWD zdarzeń oraz braku nadzoru nad funkcjonariuszami na SK KWP wyjaśnił m.in., że [...] *ustalenie przyczyn, dla których służba dyżurna nie odnotowała tych informacji, odnotowała je błędnie, nie*

¹⁰⁵ Testy przeprowadzone w czasie kontroli (24 marca 2015 r.) przez pracowników WTI KWP potwierdziły zgodność działania zegarów sieci SWD i sieci rejestratorów korespondencji (ldźwiękowej).

podjęta wymaganych działań wymagałoby czasochłonnych działań ustalających wobec każdego przypadku i funkcjonariusza z osobna. Czynnikiem determinującym jest liczba połączeń wykonywanych do KWP w Katowicach, która uniemożliwia całościowy nadzór nad każdym udokumentowanym w SWD zdarzeniem przez dyżurnych i zastępców, co w efekcie przedłożyło się tylko na wyrywkowe sprawdzanie niektórych wpisów. Dodatkowo czasochłonność czynności nadzorczych - czego najlepszym przykładem jest realizowana kontrola NIK - powodowała by skupianie całej mojej uwagi na te zagadnienia, pozostawiając pozostałe obszary realizowanych zadań na Stanowisku Kierowania – bez mojego zainteresowania.

[Dowód: akta kontroli, str. 279-288, 337-338]

Najwyższa Izba Kontroli nie podziela stanowiska Naczelnika Sztabu KWP, bowiem tylko zapewnienie w sposób prawidłowy obsługi zdarzeń w SWD umożliwia osiągnięcie celu określonego w Priorytecie I KGP: *Doskonalenie obsługi obywatela poprzez szybką reakcję Policji na zdarzenie w zadaniu: Optymalne wykorzystanie sił i środków w dyspozycji dyżurnego, zapewniających prawidłową obsługę zdarzeń*, w tym prawidłowe ustalanie wartości miernika nr 3 *Czas reakcji na zdarzenie* do czego służy SWD. Należy zauważyć, że realizacja ww. celu jest powiązana z celami prowadzenia SWD określonymi w § 3 ust. 1 pkt 1 i 2 zarządzenia Nr 453 KGP, bowiem *system prowadzi się w celu bieżącego rejestrowania zgłoszeń i działań oraz usprawnienia koordynacji działań Policji poprzez optymalizację wykorzystania dyspozycyjnego potencjału osobowego i logistycznego*. Ponadto należy wskazać, że zgodnie z § 9 ust. 1 pkt 1 i 2 zarządzenia Nr 1173 KGP realizacja zadań dyżurnego, określonych w § 5 ust. 1 pkt 1 ww. zarządzenia, polegających m.in. na zapewnieniu natychmiastowej reakcji na zgłoszone wydarzenie ma następować poprzez bieżące przyjmowanie zgłoszeń o wydarzeniach oraz informacji uzupełniających oraz niezwłoczne inicjowanie działań po przyjęciu zgłoszenia lub informacji o wydarzeniu. Obowiązki funkcjonariuszy poszczególnych szczebli w zakresie nadzoru nad funkcjonowaniem SWD zostały określone w: § 10 ust. 1 pkt 2 zarządzenia Nr 453 KGP z 27 kwietnia 2011 r., § 29 ust. 1 pkt 8 zarządzenia Nr 1041 KGP, § 20 ust. 1 Regulaminu organizacyjnego KWP oraz Kartach opisu stanowiska pracy Naczelnika Sztabu KWP.

[Dowód: akta kontroli, str.30, 501-514]

2. Najwyższa Izba Kontroli jako nierzetelne ocenia zapisy dokonywane w SWD przez niektórych operatorów KWP. W dwóch przypadkach niedokonanie przez nich stosownych wpisów w SWD należy ocenić również jako działania naruszające obowiązujące przepisy. W wyniku porównania treści zgłoszeń zapisanych w plikach dźwiękowych z informacjami dotyczącymi ww. zgłoszeń zapisanymi w SWD stwierdzono m.in., że operator KWP: wpisał do SWD inny adres głównego miejsca działania niż wymieniony w rozmowie z operatorem WCPR¹⁰⁶, nie wpisał do SWD imienia i nazwiska osoby usiłującej dokonać próby samobójczej, podanej przez zgłaszającego¹⁰⁷, imienia i nazwiska osoby, z którą według osoby zgłaszającej (matki) miała przebywać zaginiona nieletnia. Operator nie uzyskał od zgłaszającej, numeru telefonicznego zaginionej córki, pomimo rozpoczęcia przez operatora rozmowy ze zgłaszającą w tej sprawie¹⁰⁸, nie pytał i nie odnotował w SWD imienia i nazwiska osoby zgłaszającej, pomimo prowadzenia z nią rozmowy nt. zdarzenia. Ponadto w SWD zapisano, że była to omyłkowa rejestracja *zdarzenia*, polegającego wg zgłoszenia na demolowaniu przez grupę kilku osób placu budowy przy ul. ks. Skargi w Katowicach. Z zapisów w SWD nie wynikało na czym miała polegać *omyłka*¹⁰⁹. W wyniku nieprawidłowego odsłuchu nazwy miejscowości, w której miało miejsce zgłoszone zdarzenie pomiędzy zakończeniem rozmowy z operatorem WCPR przez operatora KWP a przekazaniem *działania* w ramach SWD do właściwej jednostki terenowej (KMP w Gliwicach) upłynęły ponad 43 minuty. Działania podejmowane przez operatora KWP w ww. czasie polegały na próbach ustalenia jednostki terenowej właściwej dla miejscowości

¹⁰⁶ Rekord 44/14

¹⁰⁷ Rekord 157/14

¹⁰⁸ Rekord 259/14

¹⁰⁹ Rekord 410/14

o nieprawidłowej nazwie, w której miała znajdować się osoba usiłująca, wg zgłoszenia, dokonać próby samobójczej¹¹⁰.

[Dowód: akta kontroli, str. 335-338, 341-415]

Dwa ww. przypadki, w których operatorzy KWP nie wpisali do SWD danych personalnych osób wymienionych w plikach dźwiękowych zarejestrowanych zgłoszeń (rekordy 157/14 i 259/14) były niewykonaniem polecenia Komendanta Głównego Policji zawartego w piśmie z 17 października 2014 r.,¹¹¹ nakazującym gromadzenie od tego dnia w SWD danych *innych osób* za pośrednictwem zakładki „Osoba”, co wynikało ze zmiany przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 2011 r. o Policji¹¹², umożliwiającej przetwarzanie takich danych w związku z obsługą zgłoszenia alarmowego. Odpowiedzialność za powstanie nieprawidłowości w obsłudze zdarzeń w ramach SWD ponoszą właściwi operatorzy oraz funkcjonariusze Sztabu KWP za brak właściwego nadzoru nad pracą dyżurnych KWP.

[Dowód: akta kontroli, str. 30, 45-46, 279-288, 335-421, 436, 499-536, 691-704]

Naczelnik Sztabu KWP podobnie jak wyżej wyjaśnił, m.in., że *ustalenie przyczyn dla których służba dyżurna nie odnotowała informacji, odnotowała je błędnie, nie podjęła wymaganych działań wymagało by czasochłonnych działań ustalających wobec każdego przypadku i funkcjonariusza z osobna [...]*.

[Dowód: akta kontroli, str. 279-288, 337-338]

Zdaniem NIK niezapewnienie prawidłowej obsługi zdarzeń w SWD, mógł uniemożliwić osiągnięcie celu określonego w Priorytecie I KGP. Ponadto należy wskazać, że zgodnie z § 9 ust.1 pkt 1 i 2 zarządzenia Nr 1173 KGP realizacja zadań dyżurnego określonych w § 5 ust.1 pkt 1 ww. zarządzenia, polegających m.in. na zapewnieniu natychmiastowej reakcji na zgłoszone wydarzenie, miała następować poprzez bieżące przyjmowanie zgłoszeń o wydarzeniach oraz informacji uzupełniających [...]. Stwierdzone przypadki nierzetelnego wprowadzania przez operatorów KWP danych do SWD mogły utrudniać realizację celów prowadzenia ww. systemu określonych w § 3 ust. 1 pkt 4, § 3 ust. 2 pkt 2 lit. b zarządzenia Nr 453 KGP. Niewpisanie do SWD danych personalnych osób nie będących zgłaszającymi, o których mowa w zarejestrowanych plikach dźwiękowych zgłoszeń (rekordy 157/14 i 259/14), było także niewykonaniem polecenia Komendanta Głównego Policji zawartego w piśmie z 17 października 2014 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 339-340]

Obowiązki funkcjonariuszy poszczególnych szczebli w zakresie nadzoru nad funkcjonowaniem SWD zostały określone w § 10 ust. 1 pkt 2 zarządzenia Nr 453 KGP z 27 kwietnia 2011 r., § 29 ust. 1 pkt 8 zarządzenia Nr 1041 KGP, § 20 ust. 1 Regulaminu organizacyjnego KWP oraz w Kartach opisu stanowiska pracy Naczelnika Sztabu KWP.

[Dowód: akta kontroli, str. 30, 501-514]

3. Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia stwierdzone przypadki naruszenia postanowień Polityki Bezpieczeństwa Systemu Wspomagania Dowodzenia Jednostek Organizacyjnych Policji – Poziom Wysoki (2011 r.)¹¹³ w tym postanowień zarządzenia Komendanta Głównego Policji Nr 5 z dnia 29 stycznia 2014 r. w sprawie form uwierzytelniania użytkowników systemów teleinformatycznych Policji przeznaczonych do przetwarzania informacji jawnych¹¹⁴. W wyniku przeglądu losowo wybranych wniosków komend powiatowych Policji w Wodzisławiu Śląskim, Raciborzu i Będzinie, skierowanych w okresie od 1 stycznia do 25 lutego 2015 r. do Naczelnika WTI KWP w sprawie recertyfikacji kart mikroprocesorowych typu KM¹¹⁵, umożliwiających, m.in. dostęp do SWD ustalono, że w uzasadnieniu 11 badanych wniosków podano informacje, iż nastąpiło

¹¹⁰ Rekord 118/15

¹¹¹ L.dz. Gs-d-2065/14

¹¹² Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687 ze zm.

¹¹³ Zwana dalej: Polityką Bezpieczeństwa SWD.

¹¹⁴ Zwanego dalej: zarządzeniem Nr 5 KGP.

¹¹⁵ Karta KM :karta mikroprocesorowa, umożliwiająca identyfikację i uwierzytelnienie użytkownika. (§ 2 pkt 3 zarządzenia Nr 5 KGP).

Wygaśnięcie certyfikatu lub podano datę, w której upłynął termin ważności karty lub podano, że został zakończony okres ważności certyfikatów.

[Dowód: akta kontroli, str. 681]

Zapisy w ww. wnioskach wskazywały na brak ważności kart przedstawionych do recertyfikacji, a także na brak dopuszczenia konkretnych funkcjonariuszy jednostek Policji do działania w systemach informatycznych Policji. Zatem treść wniosków o recertyfikację świadczyła o naruszeniu § 4 ust. 2, § 6 ust. 3, i § 10 ust. 1 pkt 2 i 3 zarządzenia Nr 5 KGP, a tym samym o możliwości naruszenia § 10 ust. 2 i § 12 pkt 1 zarządzenia Nr 453 KGP, w tym postanowień Polityki Bezpieczeństwa SWD, poprzez dopuszczenie do pracy funkcjonariuszy, którzy utracili możliwość korzystania m.in. z SWD.

[Dowód: akta kontroli, str. 538-548]

Zgodnie z § 37 pkt 9 Regulaminu organizacyjnego Komendy Wojewódzkiej, do zadań WTI KWP należało m.in. utrzymanie standardów w teleinformatyce policyjnej w zakresie bezpieczeństwa danych i systemów teleinformatycznych. Nadzór nad wprowadzaniem, modyfikowaniem oraz usuwaniem użytkowników w policyjnych aplikacjach należał do specjalisty w Zespole Upnień (ZU) w WTI KWP. Do jego obowiązków należała także certyfikacja i recertyfikacja kart mikroprocesorowych (KM) umożliwiających policjantom posiadającym uprawnienia dostęp do systemów SESPól, SWD, KSIP, prowadzenia nadzorów instancyjnych w jednostkach Policji i Wydziałach KWP. Na pytanie, jakie podjął czynności w związku z powzięciem powyższych informacji wyjaśnił, że nie informował nikogo o możliwości wystąpienia nieprawidłowości związanych z naruszeniem przez użytkowników obowiązków określonych w zasadach Polityki Bezpieczeństwa SWD oraz obowiązków określonych w § 6 ust. 1 pkt 3 i § 10 ust. 1 pkt 2 i 3 zarządzenia Nr 5 KGP z 29 stycznia 2014 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 551-557]

Do zadań Naczelnika WTI KWP, zgodnie z Kartą opisy stanowiska pracy, należało zarządzanie podległą komórką organizacyjną pozwalające na efektywne, sprawne i jakościowe realizowanie ustawowych zadań Policji, przepisów wykonawczych do ustaw, aktów kierowania Komendanta Wojewódzkiego Policji, w tym, dot. szczegółowych zadań WTI oraz *poleceń kierownictwa Komendy Wojewódzkiej*. Funkcje kierownicze miał realizować za pomocą metod i środków określonych w zarządzeniu Komendanta Głównego Policji w sprawie funkcjonowania organizacji hierarchicznej w Policji, m.in. poprzez kontrolowanie sposobu wykonywania zleconych zadań i uzyskiwanych rezultatów oraz terminowości ich wykonania. Sprawował nadzór ogólny nad całością pracy komórki organizacyjnej, a w ramach nadzoru szczególnego był odpowiedzialny za koordynację działań w zakresie organizowania, eksploataowania i utrzymania systemów informatycznych. Na pytanie, jakie podjął czynności w związku z powzięciem przez kierowany przez niego Wydział ww. informacji Naczelnik WTI nie udzielił odpowiedzi na ww. pytanie, natomiast w udzielonych wyjaśnieniach potwierdził, że w obszarze recertyfikacji kart mikroprocesorowych KM faktycznie dochodziło do przypadków, w których wnioski wpływały z adnotacją o braku ważności certyfikatów oraz poinformował, że w dniu 10 kwietnia 2015 r. Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji objął szczególnym nadzorem ww. zagadnienia i skierował do KMP/KPP pismo w tym zakresie.

W ocenie NIK podjęte działanie nie jest wystarczające ze względu na nieustalony zakres i okres występowania naruszeń ww. przepisów.

[Dowód: akta kontroli, str. 688-690, 691-693, 705-706]

4. W wyniku porównania 30 wylosowanych wpisów w SWD dokonanych w IV kwartale 2014 i do 31 stycznia 2015 r. przez funkcjonariuszy na stanowisku kierowania KWP z wykazem osób pełniących etatowo służbę na tym stanowisku ustalono, że wpisy w 13 przypadkach zostały dokonane przez policjantów niebędących dyżurnymi i zastępcami dyżurnego w KWP. Funkcjonariusze ci byli zatrudnieni w Sztapie KWP na stanowiskach specjalisty i asystentów w Zespole Szyfrów, tj. komórce funkcjonalnie odpowiedzialnej za zapewnienie całodobowej obsługi KWP w zakresie obiegu informacji jawnych i niejawnych oraz Wojewódzkiego Węzła KF. Do zakresu ich obowiązków, w odróżnieniu od obowiązków dyżurnych i zastępców dyżurnego KWP, nie wchodziło zapewnienie właściwej reakcji Policji na zgłoszone wydarzenia. Nie mieli także przypisanych obowiązków związanych

z pełnieniem funkcji operatora pogotowia policyjnego przyjmującego zgłoszenie telefoniczne oraz operatora systemów informatycznych, m.in. SWD. Funkcjonariusze nie posiadali udokumentowanych szkoleń specjalistycznych (KSDyż) z zakresu pełnienia służby dyżurnej.

W okresie objętym kontrolą Zespół Dyżurnych Sztab KWP obejmował łącznie 15 etatów w tym pięć dyżurnych i 10 zastępców dyżurnego.

(Dowód: akta kontroli, str. 71,75-77, 341-412, 521-530, 599 ,771)

Naczelnik Sztabu KWP wyjaśnił, że od listopada 2013 r. na SK KWP uruchomione zostało stanowisko do odbioru i rejestracji zgłoszeń z WCPR w Katowicach w sytuacji kiedy operator WCPR nie mógł zrealizować połączenia z jednostką właściwą miejscowo ze względu na obsługę zdarzenia. Stanowisko to zostało utworzone z własnej inicjatywy w trosce o właściwą obsługę obywatela. Zadanie to nie wchodzi w skład regulaminu jednostki, jak również nie wynika z zakresu obowiązku Sztabu Policji, niemniej jednak obsługa obywatela związana z utworzeniem WCPR w Katowicach stała się priorytetowa. Decyzja wyprzedziła więc w tej sytuacji obowiązujące przepisy. Sztab KWP nie otrzymał z tego tytułu dodatkowych etatów w związku z czym w ramach własnej reorganizacji poszczególnych zespołów zadanie to powierzono policjantom Zespołu Szyfrów zmieniając godziny ich służby tak aby w najbardziej newralgicznych momentach to na nich spoczywał obowiązek przyjęcia, zarejestrowania i przekazania obsługi zdarzenia. Jedynie w sytuacjach, w których funkcjonariusze Zespołu Szyfrów nie pełnią służby, zadanie to spoczywa na służbie dyżurnej KWP w Katowicach. Do realizacji tego zadania policjanci zespołu szyfrów zostali przygotowani między innymi przez negocjatorów policyjnych, funkcjonariuszy Zespołu Nadzoru nad Służbą Dyżurną jak i samych dyżurnych KWP w Katowicach. Należy zaznaczyć, że wcześniej policjanci Zespołu Szyfrów nie realizowali tego typu zadań i w momencie utworzenia tego rozwiązania nie było wiadomym czy stanowisko to spełni swoją rolę i jak długo będzie zasadne jego utrzymywanie. Z tego też powodu nie zostały uzupełnione Karty opisu stanowiska pracy policjantom pełniącym służbę w Zespole Szyfrów o zagadnienia dotyczące obsługi numeru alarmowego.

(Dowód: akta kontroli, str. 486)

Zadania oraz charakter zatrudnienia osób pełniących służbę na SK zostały określone w § 2 ust. 1 pkt. 1-6, § 6 ust. 1, § 7, § 8 ust. 1 pkt 3 i 5, § 8a zarządzenia Nr 1173 KGP. Zgodnie z ww. przepisami nie mogli jej pełnić wyznaczeni policjanci z Zespołu Szyfrów Sztabu KWP.

5. W ocenie NIK nadzór pełniony przez Wydziały KWP nad działalnością służb dyżurnych i prewencji podległych jednostek terenowych nie był w pełni skuteczny. Pomimo prowadzenia czynności kontrolnych w jednostkach, w wyniku których stwierdzano nieprawidłowości, wydawano zalecenia i rekomendacje, nieprawidłowości nie zostały wyeliminowane. W szczególności dotyczy to niewykonywania poleceń KGP związanych ze zwiększeniem wykorzystania przez jednostki terenowe terminali mobilnych w służbie patrolowo-obchodowej, a także poleceń i rekomendacji sformułowanych w powyższym zakresie przez Zastępcę Śląskiego Komendanta Policji oraz Naczelnika Sztabu KWP.

[Dowód: akta kontroli, str. 637-639, 643-644, 669, 742-752]

6. Jako nieprawidłowe ocenia NIK przypadki wyłączenia terminali mobilnych z eksploatacji z powodu niezapewnienia kart umożliwiających dostęp do urządzeń i aplikacji policyjnych.

[Dowód: akta kontroli, str. 561, 568-572, 742-752]

7. W świetle postanowień zarządzenia nr 1173 KGP, przypisanie funkcjonariuszom na SK KWP obowiązków związanych m.in. z wydawaniem broni i amunicji oraz kluczy NIK ocenia jako nieprawidłowe. Ponadto należy zauważyć, że funkcjonariuszom pełniącym służbę na SK KWP, którego celem było zapewnienie ciągłości realizacji zadań Policji w reakcji na zgłaszane wydarzenia, zostały przepisane również obowiązki związane ze sprawowaniem nadzoru nad terminowym i poprawnym wprowadzaniem do systemu KSIP, przez dyżurnych w podległych jednostkach terenowych Policji, opisów wydarzeń oraz danych statystycznych, a także dokonywanie edycji komputerowej w programie KSIP Biuletyn, generowanie biuletynu wojewódzkiego oraz sporządzanie meldunku dziennego.

[Dowód: akta kontroli, str. 311-332, 515-522, 713-718]

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na potrzebę:

1. Podjęcia działań organizacyjnych zapewniających realizację drugiego priorytetu KGP, a mianowicie Optymalizacji zabezpieczenia prewencyjnego poprzez skierowanie większej liczby sił policyjnych do pełnienia służby o charakterze patrolowo-interwencyjnym i obchodowym oraz wyrównywanie zdiagnozowanych dysproporcji w obciążeniach jednostek terenowych KWP (funkcjonariuszy) w zakresie reagowania na sytuacje wymagające interwencji Policji.
2. Określenia potrzeb KWP i jednostek garnizonu w zakresie wyposażenia w terminale mobilne oraz pojazdy w świetle obowiązujących norm wyposażenia (norm należności), w tym zapewnienie koordynacji działania komórek merytorycznych KWP w powyższym zakresie.
3. Podjęcia działań w celu zapewnienia działania SWD i rejestratorów korespondencji dźwiękowej w czasie rzeczywistym (synchronizacji), w celu zapewnienia pełnej rozliczalności działań podejmowanych w SWD zgodnie z Polityką Bezpieczeństwa SWD.
4. Zwiększenia wykorzystywania terminali mobilnych w służbie patrolowo-obchodowej w celu pełnego wykorzystania możliwości SWD oraz usprawnienia procesu kierowania działaniami Policji.
5. Zapewnienia prawidłowej organizacji pracy na stanowisku kierowania.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹¹⁶, wnosi o:

1. **Zaktualizowanie Decyzji 314/07 KWP uwzględniającej posiadanie przez osoby znajdujące się w rezerwie kadrowej dostępu do wszystkich aplikacji niezbędnych do właściwej realizacji zadań na stanowisku kierowania.**
2. **Podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie możliwości naruszenia przez podległych funkcjonariuszy Policji postanowień Polityki Bezpieczeństwa SWD oraz przepisów wykonawczych (po zdiagnozowaniu okresu i zakresu stwierdzonych naruszeń ww. przepisów) oraz zapewnienie niezwłocznego meldowania kierownictwu KWP o każdorazowym naruszeniu lub możliwości naruszenia zasad bezpieczeństwa informacji w celu umożliwienia niezwłocznego podjęcia działań zapobiegawczych.**
3. **Zapewnienie skutecznego i efektywnego nadzoru nad działalnością podległych jednostek, w tym egzekwowania wykonania wydanych przez KWP i KGP poleceń i rekomendacji związanych z realizacją zadań i celów określonych w Strategii Wojewódzkiej i Priorytetach KGP w zakresie reakcji na zgłoszenia obywateli.**
4. **Wyeliminowanie przypadków wyłączenia terminali mobilnych z eksploatacji z powodu braku kart umożliwiających dostęp do urządzeń i aplikacji policyjnych oraz przypadków pozostawiania w WTI terminali mobilnych po naprawie wskutek nieodbierania ich przez jednostki terenowe.**
5. **W związku z przyjętym w KWP sposobem odbioru połączeń telefonicznych z telefonu alarmowego 112, zapewnienie bezzwłocznego rejestrowania zgłoszeń, przekształcania ich w zdarzenia oraz przekazywania ich do właściwych jednostek Policji przez operatorów SWD pełniących służbę na SK KWP.**
6. **Zapewnienie rzetelnego i zgodnego z poleceniami KGP dokumentowania w SWD, przez operatorów pełniących służbę na SK KWP, zgłoszeń z telefonu alarmowego 112.**

¹¹⁶ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm., zwanej dalej ustawą o NIK.

7. Podjęcie działań mających na celu dostosowanie zakresów czynności oraz zadań realizowanych przez funkcjonariuszy dyżurnych na Stanowisku Kierowania do zakresu określonego w § 5 ust. 1 zarządzenia Nr 1173 Komendanta Głównego Policji z dnia 10 listopada 2004 r. w sprawie organizacji służby dyżurnej w jednostkach organizacyjnych Policji.
8. Dostosowanie zakresów zadań i obowiązków funkcjonariuszy Zespołu Szyfrów wyznaczonych do pełnienia służby na SK KWP do obowiązujących przepisów oraz odpowiedniego ich przeszkolenia, w tym specjalistycznego do wykonywania powierzonych im zadań.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 9 czerwca 2015 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler
Eugeniusz Rejman
Doradca ekonomiczny**

.....